

Serie nouă
FEBRUARIE 2015

2

(CLXIII)
36 pagini
10 lei

AM

MUZICALĂ

ACTUALITATEA

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

Valențele istoriei
Festivalul MERIDIAN (II)
Recital Ana Topalovici
Restituiri - Beatles
Femina
Convorbire cu Mircea Romcescu

În imagine: Ana Topalovici

Îngrijire și îngrijorare

Liviu DĂNCEANU

Trăim într-o lume a imaginilor multiple și contradictorii. Nu sorbim o anume realitate, ci doar percepem inepuizabilele ei imagini. Însăși inteligența ne permite să ridicăm punți între lumi diferite și să traducem realitatea în limbaj ori limbajul în realitate. Dar, oricât de de-literaturizată ar fi o realitate oarecare, ea este totuși mediată, așezată procustian într-o tipologie prestabilită și trecută, inevitabil, printr-o conștiință. Procesul-verbal al unui fapt nu se află într-o stare de identitate cu faptul respectiv, așa cum un referat asupra unui opus muzical nu este niciodată același lucru cu opusul în sine (la limită, poate fi chiar substanțial diferit). Epistemologia joacă astăzi din ce în ce mai tare cartea relativismului. De la Thomas Kuhn (*Logica revoluțiilor științifice*), conform căruia „adevărul” se subordonează acelor modele globale pe care fiecare epocă le întemeiază, până la Paul Feyerabend (*Contra metodei*), rebel față de orice autoritate ori principii, epistemologii apreciază în marea lor majoritate că teoriile actuale au toate șansele să devină mâine false, că nimic nu poate fi confirmat definitiv, ci doar acceptat provizoriu. Ceea ce îi dă dreptate lui Gerald Holton (*L’Imagination scientifique*) care, parafrazându-l pe Niels Bohr, afirma că „un adevăr profund presupune că și contrariul său este nu mai puțin un adevăr profund”. Nu același lucru se petrece în câmpul artei sunetelor, acolo unde compozitorul sau interpretul caută „adevărul” absolut, esențele unei anume realități muzicale. Din această perspectivă, deosebirile dintre muzici nu trebuie supra-apreciate. Ele par mari deoarece nu prea avem termeni de comparație. Chiar dacă am fi puși în fața unor muzici extraterestre, tot nu am percepe semnificativ „rupturile”, căci, la urma urmei, orice muzică e făcută din sunete, având o anume croială temporală. Tiparul este cam același, conținutul mereu altul. Caracteristicile fondului comun țin de structurile permanente, denumite de Platon sau Jung arhetipuri. Ele se concretizează, se combină și se recompun fără încetare, în ritmurile unei istorii caleidoscopice, dar fluide. Iată motivul pentru care imaginarul muzical este deopotrivă universal și specific: universal în structurile lui arhetipale; specific în varietatea întrupărilor sale.

(Continuare în pag. 18)

DIN CUPRINS

VALENȚELE ISTORIEI.....	2-3
MERIDIAN 2014 (II).....	4-17
COMPETIȚII.....	18-19
RECITAL ANA TOPALOVICI.....	20
ANOTIMPURILE.....	21
PUNCTUL PE J... AZZ.....	22-23
CONVORBIRILE A.M.....	24-25
RESTITUIRI - BEATLES.....	26-27
ROD STEWARD - 70.....	28
BUCURIA CÂNTECULUI.....	29
FEMINA.....	30-31
POP-ROCK.....	32-33
AMINTIRI.....	34-35
SPERANȚE - E. ZLATOV.....	36

150 de ani de la înființarea Conservatorului de Muzică și Declamațiune

Cei 150 de ani de existență de la înființarea *Conservatorului de muzică și declamațiune* sunt tot atât de motive de bucurie. Avatarurile prin care a trecut sunt numeroase, desigur. Dar esența sa a rămas întotdeauna aceeași: creativitatea, comuniunea și patriotismul. Cu fiecare an, instituția în care ne aflăm, și care ne adăpostește cu drag, asemenea unei corăbii zvelte și agile, ne poartă prin valurile și vânturile vremii, ca să vorbesc în termenii *Glossei* eminesciene, dar și prin

posibilitate de a-l descătușa, pentru a-și lua zborul spre înălțimi. Educația individuală e singura care îl apropie pe discipol de maestru, transformându-i în ucenic și mentor. Singura care poate transforma omida în fluture. Dați-mi voie să apelez la un ton evocator și să vă spun o poveste, care deschide, asemenea poveștilor Seherzadei, ușa unei alte povești, mai cuprinzătoare, iar aceasta, la rândul ei, deschide o altă ușă, și așa mai departe.

Dar de unde și până unde „Mă duc la *Cons*”? Din anii '90, Conservatorul de muzică „Ciprian Porumbescu” s-a numit Academia de Muzică, apoi a devenit Universitatea de Muzică, apoi Universitatea Națională de Muzică. Așadar, continui să reflectez, nici una dintre aceste denumiri nu a marcat atât de tare esența instituției, precum a făcut-o Conservatorul, încât să se poată realiza comuniunea între cal și călăreț, între instituție și om, între persoana juridică și cea fizică. Nu Academie, nu Universitate, nici măcar Uni', cum spun central-europenii. Doar *Cons'*. Nicio denumire nu a accesat identitatea noastră mai mult decât a făcut-o prescurtarea inspirată, porecla colocvială și silaba definitorie: *Cons'*. Vădit lucru, mi-am spus, nu te poți bate cu istoria și obișnuința. Orice ai face, se transmite din generație în generație, asemenea unui nume cu rezonanță și chemare. Asemenea unui nume adevărat, care are sens și noimă. Dar care e noima lui *Cons'*?

Cons' vine de la Conservator, care vine de la *a conserva*. *Conservare* în limba latină înseamnă a păstra ceva, a menține. Inițial, conservatoarele s-au dezvoltat din acele *ospedale* italiene, spitale ale milosteniei. Cuvântul spital vine de la oaspete și ospitalitate și erau instituții de binefacere aflate sub oblăduirea Bisericii. Ele ofereau temporar adăpost și hrană – de aici vine a ospăta – copiilor găsiți și orfanilor, foarte mulți la acea vreme, din cauza războaielor interminabile. Până în zilele noastre, unitatea de bază a organizării spitalelor a rămas patul. Numărul de paturi dă importanța spitalului. La limită, conservatorul din Evul mediu și Renaștere conserva viața celor lipsiți de apărare. Aceasta a fost funcția lui primară: *de păstrare și ocrotire a vieții celor care sunt fără apărare*.

ținuturile mirifice, extatice ale muzicii – spre un Eldorado al Artei. Educația muzicală, astfel cum au înțeles-o întemeietorii, cum au aplicat-o păstrătorii și o duc mai departe îngrijitorii, mateloții de astăzi ai Universității Naționale de Muzică, deopotrivă profesori și studenți – educația muzicală, așadar, este o taină, după cum și muzica este una.

„Cântă-mi ceva, ca să-ți spun cine ești” ar putea constitui motto-ul nostru. Ca la spovedanie, sau la medic - dacă vreți -, și în educația muzicală rezolvările nu pot fi decât individuale. De aceea, taina noastră se numește educație *individuală*. E scumpă, dar merită! E singura cale de a găsi cheia sufletului și singura

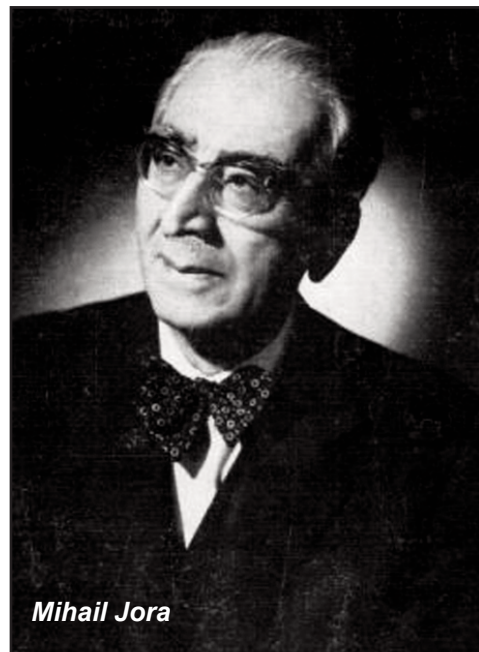
Acum câțiva timp, am văzut pe stradă doi tineri care s-au întâlnit: ea – în blugi, cu o poșetă lucitoare și ruj sclipitor, el – cu picioare lungi și pas mare, hotărât, într-o geacă de blugi prespălați, cu o vioară în spate. „Ce faci?”, a întrebat domnișoara. „Mă duc la *Cons*”, i-a răspuns grăbit tinerelul, aruncându-i un pupic răsunător din vârful buzelor și văzându-și mai departe de drum. M-am uitat la ceas: și 5. Aha, mi-am spus, a întârziat la oră. De-aia se grăbea. Avea vreun curs cu un zbir de profesor. Apoi mi-a picat fisa.

Studenții aceștia aveau maxim 20 de ani. Fac un calcul sumar și ajung la concluzia că sunt sigur născuți după revoluție, prin anii '90.

Dar, pe lângă casă și masă, spitalele devenite conservatoare ofereau și educație, și în special educație muzicală – pentru scena operii și orchestre. Cu timpul, din acest trunchi comun s-au dezvoltat trei instituții separate: spitalul a rămas pentru bolnavi, orfelinatele pentru copiii străzii și orfani, conservatoarele pentru educația muzicală. Un conservator putea funcționa dacă avea doi directori, *i maestri* - maeștrii -, unul pentru compoziție, altul pentru canto, pe lângă câțiva profesori de instrument. Pe acele vremuri, instrumentele nu erau perfecționate și nici prea numeroase, ba chiar unele nu fuseseră inventate, de pildă pianul modern.

Primul conservator atestat prin acte păstrate până în ziua de azi datează din secolul al XVI-lea. Este vorba de *Conservatorio di Santa Maria di Loretto*, înființat de Giovanni di Tappia, în 1537, la Napoli. Pe vremea aceea, muzica era o afacere italiană, iar școlile care se băteau pentru supremație în Europa erau Napoli și Veneția. Unul dintre focarele vestite unde se învăța muzică la Napoli a fost *Conservatorio di Sant' Onofrio*, unde erau profesori Alessandro Scarlatti, Leonardo Leo, Angelo Durante și Nicola Porpora, compozitor de opere și profesor de *belcanto*, dascălul lui Farinelli și al lui Haydn. Aceste conservatoare primeau numai băieți. În schimb, la Veneția

muzică militară și se transformă în 1795 - pe când Beethoven avea 25 de ani – în *Conservatoire de Musique*. Suferă modificări mari pe vremea domniei lui Napoleon, apoi, între 1820-1840, sub conducerea compozitorului Luigi Cherubini, devine farul progresului educației muzicale europene. Acest rol îl va prelua apoi

Mihail Jora

Conservatorium Leipzig, fondat în 1843 și condus de un alt mare muzician – Felix Mendelssohn. Atunci, la mijlocul secolului al XIX-lea, devine clară schimbarea de funcție a Conservatorului: el devine *locul de educație al celor care doresc să atingă eminenta artistică*. Conservatorul, de-acum înainte, va fi păstrătorul unor chei, al unor secrete ale meseriei, fără de care nu poți deveni profesionist, ci rămâi la stadiul de amator. Izbucnește astfel o frenezie a înființării conservatoarelor în toată Europa și America: Praga (1810), Bruxelles (1833), Köln (1849), Iași (1860), Sankt Petersburg (1862), București (1864), Moscova (1866), Boston (1867), New York (1885, unde Dvořak va fi un timp director).

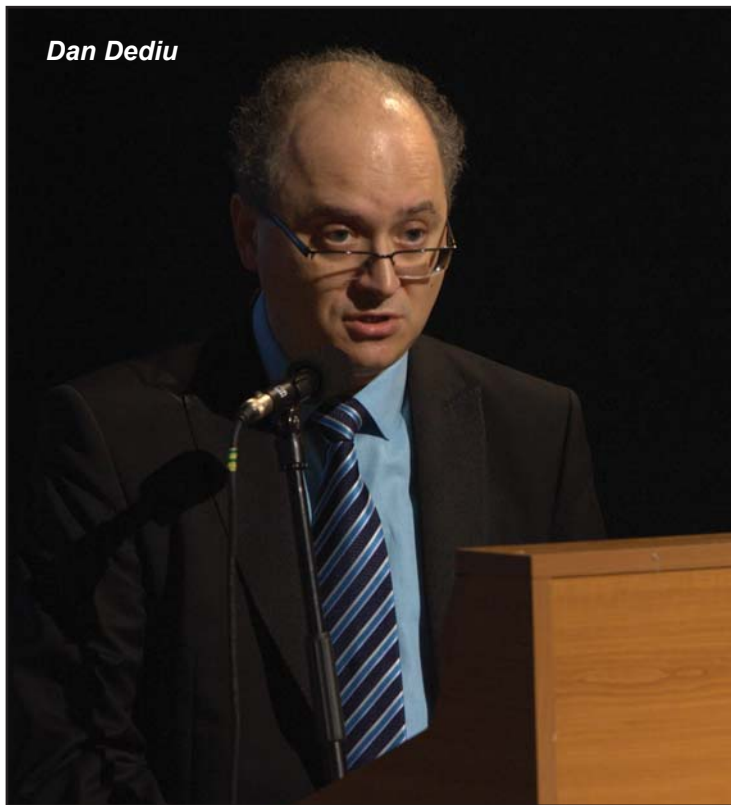
De aceea, când spunem **Cons'**, asumăm o întreagă istorie și o demnitate de secole, pe care o avem numai noi, muzicienii profesioniști. **Cons'** e cuvântul nostru de ordine și așa trebuie să rămână. Nu trebuie să ne ferim de el, căci el e mantra noastră de recunoaștere. Băiatul cu vioara în spate avea dreptate: „Mă duc la **Cons'!**” e lucrul pe care cu toții îl facem în fiecare zi. Ne ducem în locul care ne-a dat adăpost și ne-a școlit. Ne-a învățat ce este muzica adevărată.

„Mă duc la **Cons'!**” **Cons'** nu e nici Conservator, care sună *senza vibrato*, nici Universitate, care sună cam *molto vibrato*. **Cons'** e exact ceea ce trebuie, totodată formulă de alint și mângâiere, parolă și cuvânt magic. Mai mult, e asemenea unei rude, căreia nu-i spunem pe nume, ci alegem un derivat familiar. E din clasa lui Nelu, Fane, Gicu, Nae, Mitică, Lenuța, Mișu, Adi, Costică, Tibi, Tavi, Gabi.

În același timp, **Cons'** e locul tainic de întâlnire cu cei vii, cu cei morți și cu cei nenăscuți. Ne leagă o loialitate peste timp cu toți cei care au cântat și scris aici, cei care cântă și scriu astăzi și cei ce vor cânta și vor scrie în viitor: loialitatea talentului muzical.

În încheiere, propun o urare atât pentru actualitate, cât și pentru viitor: Să conservăm Conservatorul, pentru că NOI DĂM TONUL!

prof. univ dr. Dan DEDIU

Dan Dediu

erau patru conservatoare care primeau doar fete (printre care se numărau vestitele *Ospedale della Pietà*, *Ospedale degli Incurabili*, unde preda Vivaldi). Vitregiile istoriei au făcut ca aceste instituții să nu dureze prea mult, dar ele au fost mutate și preschimbate în bine de către principii și faimoși muzicieni. În 1808 se înființează un mare conservator la Milano, care deservește toată Italia de nord. Vechea *Școală de Cânt și Declamație* din Paris (1784) este unită după Revoluția franceză cu *Școala de*

„Panta rhei”

Gânduri despre Festivalul Internațional „Meridian” 2014, la un deceniu de existență

Despina PETECEL THEODORU

Plasat în ultima lună a fiecărui an, Festivalul Internațional „Meridian” constituie, începând din 2005 când a fost inițiat de către compozitorul Sorin Lerescu, o adevărată poartă de acces către cele patru „*Puncte cardinale*” ale actului de creație muzicală. Ediția din 2014, jubiliară, desfășurată, din 2013, sub directoratul artistic al compozitorului Ulpiu Vlad a reconfirmat adagiul heraclitean „panta rhei” (*totul curge*); cu alte cuvinte, limbaje, tehnici, atitudini estetice și stilistice, forme și genuri vechi continuă să „curgă”, împletindu-se, mereu mai strâns, cu altele noi, formând un „tot” *interdisciplinar* și *hipertextual* specific artelor zilelor noastre.

În ciuda faptului că noile tendințe par să se fi epuizat, încă de la mijlocul secolului al XX-lea, atât

transdisciplinarității. Fenomenul are darul de a ne reaminti că, în *illo tempore*, granițele dintre arte erau mai mult convenționale, și că, de fapt, *muzica* era catalizatorul proceselor tuturor celorlalte, în alți termeni, că „nimic nu e nou sub soare”. Doar *viziunea* individuală asupra aceluiași reper, ca și utilizarea intensă a nelimitatelor mijloace electro-acustice și vizuale s-au schimbat, contribuind decisiv la structurarea formală și de fond a operei de artă finite. De aici distincțiile între o partitură și alta care fac loc aceluia *quantum* necesar de *originalitate*.

Opt au fost concertele din cadrul celei de-a X-a ediții a Festivalului „Meridian” 2014, asupra cărora mi-am propus să-mi îndrept atenția.

* *Cvartetul „Gaudeamus”* (2 Decembrie, ora 17,00, Aula Palatului Cantacuzino). Înființat în 1987, din inițiativa profesorului Dan Prelipcean - violoncelistul Cvartetului „Voces” - formația brașoveană obține Premiul I la Concursul pentru cvartete studențești din cadrul celei de-a 19-a ediții a Festivalului muzicii de cameră de la Brașov (1988). Evenimentul le facilitează membrilor săi – Lucia Neagoe – vioara I, Raluca Irimia – vioara a II-a, Leona Varvarichi – violă și Sebastian Vârtosu – violoncel – participarea, după 1990, la cursurile de măiestrie din Marea Britanie și Austria cu membrii vestitelor ansambluri „Allegri”, „Alban Berg”, „Amadeus”, „Smetanta”. Calități precum „colosala

Cvartetul „Gaudeamus”

sursele de inspirație, cât și mijloacele de expresie, imaginația creatorilor de pretutindeni se dovedește, de fiecare dată, mai aptă să transgreseze normele clasice cunoscute, cucerind seducătoarea sferă a

imaginație și inițiativă”, „seriozitatea și abilitățile tehnice”, „tenacitatea, disciplina, exercițiul susținut” etc. relevate cu diferite ocazii, chiar de către unii dintre membrii cvartetelor sub tutela cărora și-au

perfecționat toate aceste abilități, s-au verificat și în concertul de la București. Ascultându-i, în lucrări de Adrian Iorgulescu – *Cvartetul de coarde nr. 3*, Ulpiu Vlad – *Flori pentru voi*, Vladimir Beleaev – *Cvartetul nr. 2* – am simțit constant *bucuria* pe care sunt meniți s-o dăruiască semenilor prin prezența lor pe podiumul concertistic: muzicalitate fină, dexteritate

Ulpiu Vlad

virtuoasă impresionantă, precizie și profunzime expresivă, frazare logică, inteligibilă, înțelegere a substratului spiritual al muzicilor interpretate.

Numitorul comun al partiturilor reunite în program a fost *starea de visare*. Cvartetul lui Adrian Iorgulescu a îmbinat contrapunctul ritmic, cu iz de joc popular, pigmentat cu arabescuri de mare finețe, cu texturi eterofonice transparente, transformate în adevărate *entități eterice*, nu înainte de a fi fost dezagregate de intervenția pasageră a unor *vectori repetitivi* în ritm de marș, cu accente cazone. Sensibil la stimulii transcendenței, Adrian Iorgulescu își încheie lucrarea cu inflexiuni doinite, în flageolete filigranate de o frumusețe genuină. *Petalele* sonore ale „Florilor” dăruite de Ulpiu Vlad au emanat un parfum suav, cu tentă elegiacă și tendința de rafinare coloristică până la pragul dematerializării. Ca de obicei, compozitorul încearcă să treacă *dincolo* de

aparențe, slujindu-se de o scriitură cu totul personală, care asociază sunete, ritmuri și simboluri grafice în configurații aproape esoterice. Ulpiu Vlad visează, în fapt, la *florile arhetipale*, într-o stare de transă, deopotrivă dătătoare de neliniștite și contemplare, de înfiorare și extaziere la contactul cu realitățile extrasenzoriale pe care-i e hărăzit să le descopere. Vioara solistă este cea care-l conduce acum, ca și la început, precum un „fir al Ariadnei”, în acel *dincolo* de materie și ființă.

Apropiat ca atmosferă de ambele opusuri care au precedat-o, deși, mult mai înrudit cu muzica lui Adrian Iorgulescu, *Cvartetul nr. 2* de Vladimir Beleaev debutează cu un fel de *acordaj* general, ca un preludiu sau, mai degrabă, ca o suspensie de sens ce incită curiozitatea auditoriului. Subit, pe acest fond aperceptiv, se interpun o serie de combinații ritmice cu amprentă folclorică, în crescendo-uri accelerate, amplificând volumetria demersului componistic și îmbogățindu-l cu pasaje de contrapunct modal, momente de unison și configurații geometrice variate, dar și cu trasee melodice de esență romantică. Intervenția flageoletelor fisurează materialitatea ritmurilor, reinstaurând consonanța unisonului și chiar a flageoletelor înseși, în *glissando*, până la disiparea lor în neant - totul, într-o „curgere” infinită, doar aparent lineară. Am plecat cu senzația că am revenit pe pământ dintr-o călătorie imaginară în tărâmurii necunoscute, magice...

* *Ansamblul „Traiect”* (2 Decembrie, ora 19,00, Studioul de Operă și Multimedia al UNMB).

Dacă programul Cvartetului „Gaudeamus” a purtat pecetea transcendenței, cel al ansamblului „Traiect” a stat sub semnul dramaturgiei, al contrastelor puternice între ordine și haos, cantabilitate și armonii dintre cele mai caustice, între duritate și feerie. În *Phonologos V pentru 7 instrumentiști*, Sorin Lerescu experimentează, ca în multe alte partituri ale sale, în special în cele din ciclul *Phonologos*, efectele contrastelor dintre raporturi divergente, de tipul *consonant-disonant*, *unu-multiplu*, *sunet determinat-sunet nedeterminat*, *continuitate-discontinuitate*, sau ale coliziunii dintre zgomot și sunet, dintre sunet și limbaj. Din rumoarea timbrală inițială, produsă de trombon, flaut, clarinet, vioară, violoncel, pian și percuție se nasc, periodic, secvențe eterofonice intersectate de momente de lirism, de liniște sau de stridențe, de linearitate sau conglomerate ritmico-armonice, până când, epuizate, tensiunile sfârșesc prin a deveni

complementare. Vioara solistă este cea care instaurează primatul rațiunii, al *logos*-ului, transformând opacitatea demersului muzical într-un flux consonant, comprehensibil. Prin piesa intitulată *Gesturile unei ere defuncte* (p.a.a.) pentru clarinet și pian – interpreți de o remarcabilă expresivitate și creativitate, Răzvan Gachi și Andrei Podlacha - compozitorul slovac Dušan Bavdek (n. 1971) își exprimă, într-un mod cu tentă ironică *nostalgia* pentru un trecut muzical în care amalgamează ritmuri repetitive percutante, extrovertite, cu ascuțituri sticloase, poate de proveniență primitivă; configurații contrapunctice ludice; armonii acordice cu reminiscențe impresioniste; contraste ritmico-melodice care sfârșesc însă în consonanța meditativă a ambelor instrumente. Iulia Cibișescu-Duran și-a conceput lucrarea în primă audiție absolută, *Conexiuni-H pentru ansamblu instrumental* (vioară, violoncel, flaut, clarinet, trombon, pian și percuție), ca pe o suită de evenimente "înfășurate", aș spune, în jurul sunetului *si* (H) cu care începe și se sfârșește partitura. Compoziția are însă ca reper nu doar sunetul *si*, ci și compartimentul *percuției* care determină, în egală măsură, *amplerea simfonică* a desfășurărilor sonore, *densitatea* sau *rarefierea* structurilor ritmico-timbrale, modal-polifonice și eterofonice, stabilind totodată *echilibrul* între stări afective

divergente precum lirismul, dionisiacul, ludicul. Deși foarte riguros construită, piesa nu e deloc lipsită de componenta umoristică, iar dexteritatea, dezinvoltura și dedicația membrilor ansamblului "Traiect" față de muzica nouă, i-au pus în evidență *polisemia* cu precizie remarcabilă.

În *Breakfest pentru violă solo*, Adrian Enescu ne-a oferit un "mic dejun" frugal, început cu formule ritmice alerte, trecând printr-o secțiune cantabilă, ca să ajungă într-o zonă a narativității elegiace. Interpretarea elevată, bogat nuanțată a Corneliiei Petroiu a conferit muzicii noblețe, profunzime și

sens. Spirit contemplativ, atras de tainele Universului și ale naturii înconjurătoare - vezi titluri ca *Sub soare și stele* (simfonie), *Spatium sonans* (*Spațiul răsună*), *Călătorie imaginară*, *Păsările și apa* etc. - Ghenadie Ciobanu (n. 1957, Republica Moldova) a fost prezent în ediția a X-a a Festivalului "Meridian" cu o lucrare intitulată *Semne reflectate pe cer* pentru ansamblu instrumental (vioară, violă, violoncel, flaut, clarinet, trombon, pian și percuție) - în fapt, o "pădure" de sunete. La început cristaline, cu timbruri prelungi, misterioase, conturând o lume naturală fremătândă, multicoloră, aceste sunete se combină treptat în formule motivice concentrate, cu caracter minimalist, mozaicat. În programul concertului la care mă refer a figurat și o creație a compozitorului ungar Csanád Kedves, *Cohésion déséquilibrée* (*Coeziune dezechilibrată*) dedicată formației "Traiect". Antinomia sintagmei din titlu e rezolvată de către

Adrian Enescu

autor prin trasee *intens fragmentate*, dar menținute într-o stare difuză, creată de flageolette și percuția cristalină, infuzată cu o serie de pigmenți cromatici (coloranți) prin intermediul unor instrumente ca *piccola*, vibrafonul, clarinetul, pianul. Amintind vag de maniera mahleriană de a sugera *viața interioară* a Naturii, muzica lui Csanád Kedves planează o vreme în spațiul-timp, într-o curgere lentă, impasibilă, pentru ca apoi să-și transforme sunetele și timbrurile în adevărate efemeride pierdute/absorbite în Cosmos. Promotoare a fenomenului componistic inter- și *transdisciplinar*,

Maia Ciobanu ne-a propus o piesă cu un titlu ce trimite la formulele *rădăcinilor pătrate* sau la valorile *constantelor matematice* de tipul lui π (π) sau al *numărului de aur*: Nr. 273, 16 [grade Kelvin] – *Intersecții*, în fapt, echivalentul numeric pentru 0 *grade Celsius*. Când se atinge acest prag numeric, „stările devin fluide, în permanentă reconfigurare de la solid la lichid și (posibil) înapoi, iar drumul de la

duble ale violei care introduce astfel ordinea și consonanța în lipsa de repere a unei lumi aflată la limita absurdului. La fel ca lucrările precedente, și aceasta se încheie prin absorbția în genune, a oricărui sunet, a oricărei armonii, ca pentru a reface perfecțiunea muzicii sferelor. Concertul ansamblului „Traiect” s-a încheiat cu un nou opus al Laurei Ana Mânzat: *Graal* pentru ansamblu instrumental și

Sorin Lerescu

recitator (p.a.a.). Născută din pasiunea tinerei compozitoare pentru arta trubadurilor francezi ai sec. al XII-lea și al XIII-lea – printre ei, Charles d’Orléans, Peire Cardenal, Hugues III, Seigneur d’Oisy, ale căror versuri “sunt organizate într-un scenariu coerent și atractiv” – piesa, construită din “20 de scene muzicale, fiecare cu tempo-ul și desfășurarea proprie”, înglobează “principalele elemente mitologice ale vremii: zâna lacului, calul fermecat Bayard, turnirul, iubirea cavaleriească, nostalgia “Tărâmului de dincolo”. Ingenioasă, cu un simț dramaturgic dezvoltat, Laura Mânzat “meșterește” timbrul și ritmul instrumentelor, respectând specificul medieval al sonorităților repetitive, preponderent metalice, ca cele din timpul turnirurilor cavaleriești medievale, sau *inventează* “linii melodice libere, uneori romantice, alteori teatrale,

imprecizie la exactitate și de la exactitate la imprecizie se poate parcurge în cele mai felurite moduri și viteze”. Scrisă pentru saxofon, violă și mediu electronic, muzica se încheagă pe fondul electronic asemenea unui zgomot de sorginte cosmică, ce se apropie și se îndepărtează, în conformitate cu principiul matematic de la care a pornit, desenând linii ondulate, sinuoase, în concordanță însă cu cele câteva dintre cugetările abstract-filosofice care-i aparțin lui Tudor Mihai Cazan, fiul compozitoarei. Ele sunt rostite de către violista Cornelia Petroiu și de Răzvan Gachi în postura de saxofonist: “caut reguli într-o libertate fără reper...”; “mă apropii, te mărești, te îndepărtezi, te micșorești, te mărești, te apropii...”. Fondul-pedală șerpuit, derutant e *intersectat* și de pasajele cu note

capricioase”, fastuoase ori de un lirism feeric, dar și cu accente ironic-caustice. Compozitoare a mai asociat fiecărui personaj principal câte un instrument și „motive sonore descriptive: *Cavalerul* este reprezentat de violoncel, *Rivalul* său de flaut, *Zâna lacului* de vioară” etc. Toate sunt adecvate conținutului poetic al versurilor recitate/povestite cu aplomb și candoare de către actorul Dan Bordeianu. Indiferent de stridențele unora dintre sonorități, muzica își urmează cu fermitate drumul către atingerea pragului de sus al frumuseții și purității absolute (*Graalul*) care-i permite celui „rătăcit” să-și „aleagă drumul”, să „nu urască”, să aibă “puterea de a uita”, pentru a „iubi pe cine-l iubește” și extaziindu-se în fața iubitei ideale exclamând: „O, Doamne, cât e de frumoasă!”.

* *Trio „Aperto”* (3 Decembrie, ora 19,00, Aula Palatului Cantacuzino).

Programul acestui ansamblu alcătuit din artiști de elită (Ladislau Csendes – vioara I, Dolores Chelariu – pian, Dan Abramovici – clarinet) a conținut doar două lucrări: *Trio* pentru vioară, violoncel și pian de Klaus Ager (invitată violoncelista Ella Bokor), și o primă audiție absolută semnată Octavian Nemescu: *ITintervallumBE oder vollumBEITinter* (*Casa intervalului sau Casa intervalului*) pentru ora 5 după-amiază pentru vioară, clarinet, pian și CD.

Preocupat de tehnicile electroacustice, dar și de recursul la formele contrapunctului de sorginte renescentistă, cu precădere din epoca lui Gesualdo, pe care le combină în variate formule instrumentale și vocal-instrumentale, compozitorul austriac (n. 1946) scrie o muzică pe care aș numi-o intelectualizată. Retorica bogată în figuri de stil, ce trec de la *exorduri ex abrupto* la *elocuțiuni și digresiuni*, din ale căror *permutări* – ilustrate de alternarea unor *rețele eterofonice* multiple, cu altele, învolburate, și, de asemenea, de amestecul culorilor de extracție impresionistă, de la cele primare, mai reci, la cele calde, pastelate, diafane - se nasc un fel de *forme tridimensionale!* Atmosfera generală rămâne însă una a transparenței și a poeziei timbrale.

Noua partitură a compozitorului Octavian Nemescu ne atrage într-o altă „aventură” spirituală apelând, la un *alt* joc de cuvinte, după cel din titlul lucrării *Beitintervallum* (2000), care implică atât *sacral* – BEIT, *casă* în ebraică, dar și rădăcina denumirii *Betlehem*-ului, locul nașterii lui Iisus – cât și *profanul* – *interval/intervolum* - două noțiuni matematico-muzicale. Întreaga *tramă* a lucrării e circumscrisă și se desfășoară pe fondul sonorităților de clopote suprapuse, de diferite nuanțe și intensități, dând impresia de stereofonie. Compozitorul jonglează și aici cu intervalele primare, terța, cvinta, octava și cu acordurile major-minore percepute la pian și clarinet, în succesiuni acordice sau lineare, creând spații deschise, arhetipale. „Casa intervalelor” devine astfel *Casa armoniei universale* susținută de mediul electronic în care converg zgomote, sunete inteligibile și rezonanțe de gonguri demiurgice, sentențioase, dar și purificatoare, atunci când disonanțele tind să câștige teren în defavoarea consonanței. Ca de obicei, muzica lui Octavian Nemescu acaparează complet

Ella Bokor

ființa și *ființarea* desprinzând-o, chiar dacă efemer, de leștul apăsător al materiei. Am asistat la o seară magică la care au contribuit din plin membrii Trio-ului „Aperto”. Instrumentele însele au părut că-și sublimaseră materialitatea integrându-se în consonanța iradiată dincolo de zidurile, *virtuale numai*, ale „Casei intervalelor”, ale *Casei pâinii* noastre *sfinte*, cea de toate zilele (*Bet lehem*), adică ale armoniei din noi, cu noi înșine și cu întregul Univers.

* **FRESCOMANIA.** *Variațiuni contemporane pe o temă de Frescobaldi* (3 Decembrie, ora 20,00, Aula Palatului Cantacuzino).

Fiecare concert susținut de membrii ansamblului *SonoMania* fondat de către tânăra compozitoare Diana Rotaru reprezintă încă un prilej de emulație creatoare, și, totodată, o pledoarie în favoarea puterii imaginației, a inițiativei exuberante, încrezătoare în puterea minții și a inteligenței de a transcende granițele stilistice și spațio-temporale, cu scopul recuperării și redefinirii/refigurării *totalității* ființei. Un asemenea concert, „tutelat” de fantezia debordantă, de „proliferarea estetică” și „amestecul”

stilistic, cum ar spune Kaltenecker, a fost și cel la care mă refer, FRESCOMANIA – un titlu polisemantic: pasiunea (*mania*) pentru muzica preclasicului florentin Girolamo Frescobaldi, dar și pasiunea pentru *prospețime, noutate* (de la termenul italian *fresco*). Concertul s-a construit în jurul ariei *Se l'aura spira tutta vezzosa (Dacă zefirul adie cu toată gingășia)* din *Prima Carte de arii muzicale pentru a fi cântate* (1630) din creația frescobaldiană. Plasată *en tête*, sub formă de citat, în aranjamentul inspirat al Doinei Rotaru, tema a reapărut de trei ori, în investmântări instrumentale diferite: la început, ca *arie* tipic *barocă* pentru soprană și acompaniament de flaut, oboi, vioară, violoncel, pian; apoi, ca *triosonată* pentru flaut, oboi, violă, și, în fine, ca o *reminiscentă* visătoare a motivului tematic inițial, transfigurat, învăluit în *vocalizele* sopranei și în *flageoletele* violei și violoncelului. La realizarea acestui *exercițiu paratextual*, de a „transpune citatul istoric într-un alt context, care se referă strict la prezent”, ca să reproduc cuvintele lui Klaus Huber, au contribuit nouă tineri compozitori, reprezentanți ai „desantului” 2000

să spunem: Gabriel Mălăncioiu (n. 1979), cu piesa intitulată *Frescobaldi's Winter Dream/Visul de iarnă (hibernal)* al lui Frescobaldi, „un joc componistic” ingenios, pentru soprană, flaut, oboi, vioară, violă, violoncel, unde, „discursul melodic al lui Frescobaldi” care, deși „respectat integral”, e presărat cu sonorități în derivă

inserate într-un context plin de umor și virtuozitate; Mihai Măniceanu (n. 1976), cu piesa *Bicephalous*, pentru flaut și oboi, a treia lucrare din ciclul *Mecanisme inoxidabile*, un fel de viziune fantasmatică a „creaturii cu două capete”, deși schițată cu precizie matematică, în contrapunct imitativ, cu „tratate exclusiv izoritmice”. Axată pe „șirul numerelor prime, impare și pe seria Fibonacci” multiplicată în mereu alte registre ale instrumentelor, cu mereu alte „replici”, piesa se termină pe o notă

liric-cantabilă ce înglobează reminiscente din aria barocă a lui Frescobaldi; Vlad Răzvan Baci (n. 1986), cu lucrarea *Hiperpolarizare* pentru soprană, flaut, piccolă, blockflöte și violoncel - o încercare interesantă de „călătorie în timp, raportată la potențialul de acțiune al neuronilor”, ce pleacă din „contemporaneitate (*depolarizare*)” înspre viitor (*repolarizare*), pentru a ne întoarce „către primele sunete percepute cândva de om, sunetele naturii (*hiperpolarizare*)”, și ajunge „la muzica lui Frescobaldi”. Se pare că tânărul compozitor ilustrează, sonor, „triplicitatea temporală” augustiniană, ce relativizează și liniarizează timpul, prin combinarea limbajului contrapunctic baroc, al intarsiilor arhaice fruste, cu accente parodice și dezlănțuirii ritmice feroce, păstrând însă autenticitatea motivului generator. Pe lângă motivul frescobaldian, muzica lui Vlad Răzvan Baci, totodată dirijorul ansamblului SonoMania, s-a bazat și pe unul dintre aforismele confucianiste: „Cercetează trecutul (*Hiperpolarizare*), dacă vrei să prezici viitorul”. Sabina Ulubeanu (n. 1979) a semnat

piesa *Clustercantabile* pentru soprană, flaut, oboi, vioară, violă, violoncel, o „structură de coral cluster ce folosește toate sunetele din arie”. Autoarea recurge la secvențe ample de unison, la sunete prelungi, cu inflexiuni de lamento, ce distorsionează aria, transformând-o într-un demers quasi funebru, loc de întretăiere a motivele baroce cu aluziile de bocet autohton. Doar cadența sau întorsăturile vocale ale sopranei restabilesc caracterul baroc al splendidei muzici. Înaintea piesei Adinei Sibianu,

InsPiral pentru violă, violoncel și pian, s-a interpus, ca un Interludiu, sau ca “Plimbarea” printre *Tablourile dintr-o expoziție* de Musorgski, transpunerea temeii lui Frescobaldi de către Doina Rotaru, reamintindu-ne de originalul care a generat atâtea corespondențe afective cu spiritul creator al zilelor noastre. Adina Sibianu (n. 1981) a avut în vedere două idei atunci când a conceput partitura *InsPiral*: “tema lui Girolamo Frescobaldi, redusă la primele patru sunete și aplicarea muzicală a principiului matematic derivat din numărul Pi”. Și în acest caz, titlul pare a fi polisemantic: la o primă lectură, el trimite la ideea de *inspirație în spirală* (de fapt, aflăm chiar de la compozitoare că “forma lucrării are la bază ideea de cerc și spirală”), dar, la o analiză mai atentă, s-ar putea ca el să conțină și o referire subtilă la *calea spiralată* prin care *stelele binare* se apropie unele de altele, *după* ce și-au pierdut energia. Se spune că, pentru a se apropia, stelele au nevoie de numai... câteva secunde! La fel se petrec lucrurile în planul creației: oricât de distanțată în timp ar fi o operă de artă de o alta, printr-un efort de imaginație, ele pot deveni *contemporane*, datorită “conștientizării” fenomenului de “simultaneitate a tradițiilor/

Adina Sibianu

limbajelor/ materialelor diferite” (Cf. Alois Zimmermann). Adina apelează la sonorități fluide, cu tentă impresionistă, dar și la altele, viguroase, emise de pian, în contrast cu ritmurile modale din registrul acut ale corzilor, în care percepem, ca o părere, sunetele ariei-matcă. În *Bird’s-Eye View of Frescobaldi’s “Se l’aura spira...”/Privirea păsării*

asupra ariei lui Frescobaldi, “Se l’aura ...”, pentru soprană, flaut, oboi, violă, violoncel și pian, Cătălin Crețu (n. 1971) combină pasiunea pentru

Sabina Ulubeanu

simbolistica imaginilor filmice sau fotografice cu aceea pentru structurile muzicale clasice, “în spiritul...” cărora, sau “à la manière de...”, îi place să compună. Se înțelege, așadar, de ce a preferat “perspectiva asupra *melodiei originale, nemodificată de malaxorul timpului*”, pe care o vede ca pe o “piesă de muzeu vechi, expusă într-o vitrină de sticlă și oțel”. Într-adevăr, Cătălin Crețu optează pentru eficiența lecturii paralele: pe de o parte melodia barocă, păstrată cu strictețe prin vocea bine timbrată, penetrantă, maleabilă a sopranei Veronica Anușca, pe de altă parte efectele circumscrierii ei în sfera contrapunctului, cu incizii onomatopeice, sugerând puritatea de cristal a glasului și a privirii unei păsări privite ca semn al elevației sufletesc-spirituale. Compozitorul a probat odată în plus abilitatea de a asambla lumi muzicale pluraliste.

O partitură eminentamente ludică, deși construită cu certă virtuozitate, a fost cea intitulată *Fresco meets Baldi/ Fresco îl întâlnește pe Baldi* pentru violă și violoncel de Sebastian Androne (n. 1989) – o supraetajare de ritmuri și stiluri, de la contrapuncturi repetitive la ragtime și la glissandouri în care sunt încifrate note din aria lui Frescobaldi! A fost “coliziune, dilemă, revelație?”, “sculptură polifonică?”, sau...“esență frescobaldiană?” – se întrebă foarte tânărul și talentatul compozitor, și noi,

odată cu el! Din toate câte puțin, aş răspunde eu! Cu siguranță însă a fost expresia unui meșteșug componistic solid, apt să reliefeze valențele metaforice ale limbajului “metastilistic” pe care-l simte ca fiind definitoriu pentru gândirea sa componistică.

La fel ca Sabina Ulubeanu, Alexandru Sima folosește și el *cluster*ele în care “topește melodia frescobaldiană derivată din acestea”, întrucât titlul “reprezintă o trimitere la forme de relief scandinave”. Sunetele se înlănțuie în șiraguri plutitoare, într-o atmosferă meditativ-onirică sau, „ca niște bucăți ciobite, rudimentare, grotesci”, dar care se *retopesc*, în final, în pasajele doinite, *a jale*, ale flautului și oboiului, pe fondul spectral creat de flageolele acute ale violei. A urmat lucrarea Dianei Rotaru, *2 little whos/el și ea* pentru soprană, flaut, oboi, violă și violoncel, inspirată de poemul cu același titlu al lui E. E. Cummings (1894-1962) – poetul american al iubirii și al naturii, recunoscut pentru sintaxele cu tentă dadaistă. Iată, de pildă, chiar prima strofă a poemului în cauză: „2 little whos / (he and she) / *under are this / woderful tree...*” (două mici ființe,/el și ea/*sub sunt/acest minunat copac...*”.

Muzica Dianei are însă o dublă bază referențială: pe de o parte poemul lui Cummings, pe de altă parte aria lui Frescobaldi din care a reținut un „citat modificat, din patru sunete”. În concepția

„sunetul-pedală DO, obsesiv, în afara timpului și a spațiului, de o inocență miraculoasă”. Judecând după varietatea și preponderența ritmurilor - repetitive, aksace, punctate, politempice - ce se succed într-o dinamică amețitoare, alternând cu secvențele melodioase, nostalgice, *senzuale*, în stil „Broadway” din partitura sopranei, ne-am putea imagina că autoarea și-a elaborat setul principiilor

Diana Rotaru

Veronica Anușca

componistice luând în considerare imaginea *incendiară* din ultima strofă a poemului: „(2 little ams/ and over them *this / aflame with dreams / incredible is*) / (2 mici ființe / și deasupra lor *acest / în flăcări cu vise / incredibil*). Și, cele două mici ființe, se pierd sau reintră în visul din care s-au născut...

Ultimele secvențe sonore destinate, de către Doina Rotaru de data aceasta, vocii de soprană, flautului, violei și violoncelului, au prelungit starea de visare din partitura anterioară, transformând motivul frescobaldian în *reminiscentă* ivită și dispărută *simultan* în „lontaneitate”...

Întregul ansamblu, dirijat de către Vlad Răzvan Baci, compus din artiști entuziaști, inventivi și spontani, fanteziști, dar și extrem de responsabili față de sunete, fraze și sensurile lor - soprana Veronica Anușca, flautistul Ștefan Diaconu, oboistul Valentin Ghita, violista Tamara Dica, violoncelistul Eugen-Bogdan Popa, pianista/percuționista Olga Tănase Podobinschi, cărora li s-a adăugat violonista Raluca Stratulat, în calitate de invitată specială - a contribuit în mod superlativ la revitalizarea, nu doar a unei simple melodii, ci și a patinei unei epoci care, oricât de îndepărtate în timp, continuă să existe în

sa, „el și ea” constituie „cuplul arhetipal, situat chiar în *axis mundi*” - pentru ilustrarea căreia a ales

prezentul trecutului, prezentul viitorului, prezentul prezentului, adică „sub semnul Aceluiași”, ca niște „variațiuni imaginative”, ca să-l citez pe Paul Ricoeur.

* Atelierul de muzică contemporană „Archaeus” (4 decembrie, ora 17,00, Centrul Național de Artă „Tinerimea Română”)

„Archeii” au rămas consecvenți în ideea de a asocia, în programele lor, creații de ultimă oră și creații ale unor maeștri din ultimele decenii ale secolului al XX-lea. Concertul pe care-l recenzăm a cuprins pagini de Costin Mioreanu (n. 1943) – *Elfenspiegel (Jocul Elfilor)* pentru ansamblu; Elena Apostol (n. 1980) – *Fabulă* pentru ansamblu și recitator; Jean Paul Dessy (n. 1963) – *Amos-Soma*, o primă audiție absolută; George Balint (n. 1961) – *Muzică pentru Archaeus*; Ștefan Niculescu (1927-2008) – *Sincronie I*; Leonard Dumitriu (n. 1962) –

Elena Apostol

ORTER Trio (p.a.a.); Ivana Stefanovič (n. 1948) – *Ordinary conversation* pentru oboi și vioară (p.a.r.) și Liviu Dănceanu (n. 1954) – *Panta rei*.

Compozitorul român rezident la Paris, Costin Mioreanu, ne-a bucurat atât cu prezența sa fizică la ediția jubiliară a Festivalului „Meridian”, cât și cu piesa „Jocul Elfilor” a cărei partitură a fost lansată și comentată de către Irina Hasnaș, chiar a doua zi după concert, în sala „Dinu Lipatti” a Universității de Muzică, împreună cu alte câteva semnate de Radu Paladi, Cornel Țăranu, Dan Dediu. Lucrarea i-a fost comandată de către Muzeul „George Enescu”, a fost scrisă la Tescani, în 2009, și a fost tipărită la Cluj-

Napoca, într-o ediție îngrijită de Oana Andreica – cea care a coordonat Proiectul Mioreanu, care cuprinde promovarea muzicii sale, a cărților și a site-ului său personalizat. *Jocul Elfilor* redă o altă fațetă a *cercetărilor antropomorfe* întreprinse de către compozitor în toate mitologiile lumii. Deși cele 13 secțiuni din care este alcătuită se succed într-o alternare de alb-negru, diurn-nocturn, volatil-exploziv, formele lor „accidentate” alcătuesc, totuși, o „structură monolitică”, unitară. Fiecare instrument, fiecare structură muzicală definește câte un personaj anume ce populează pădurile, fântânile și chiar subteranele misterioase ale mitologiei scandinave. De aici, multitudinea și diversitatea nuanțelor expresive, de la plutiri diafane, vibratile, aeriene, la extrovertiri dionisiace paroxistice, pentru a reveni, *ciclic*, la acalmia sonorităților transfigurate de unisonuri și cantabilitate. Instrumentiștii ansamblului „Archaeus” (Anca Vartolomei, violoncel, Rodica Dănceanu, pian, Dorin Gliga, oboi, Ion Nedelciu, clarinet, Șerban Novac, fagot, Sorin Rotaru, percuție, Marius Lăcraru, vioară), s-au transpus, pierzându-se pe sine în această lume miraculoasă pe care au „refigurată-o”, de aceea, cu un plus de autenticitate. A urmat o descindere în atmosfera plină de umor a fabulei lui Grigore Alexandrescu, „*Privighetaorea și măgarul*” pentru ansamblu și recitator de Elena Apostol. Tânăra compozitoare și-a asumat rolul de recitator, iar instrumentiștii, pe acela al diferitelor necuvântătoare, „prezentate” cu maximă seriozitate și precizie prin sunete onomatopice, politempii contrapunctice și ritmico-timbrale, de o foarte plastică și ironică sugestivitate. Odată cu piesa *Amos-Soma* pentru violoncel solo (p.a.r.) de Jean Paul Dessy părăsim sfera fantasmelor și a fabulei pentru a pătrunde în lumea abstractă, a unuia dintre conceptele antice grecești, exprimat de către compozitorul francez printr-o subtilă *anagramare* a numelui Profetului *rănit* de lipsa de responsabilitate a lumii, *Amos* ↔ *Soma* (*corp* - „în tradiția ateniană semnificând plenitudinea fizică și frumusețea formală”). Din asocierea celor două denumiri rezultă dualismul *asceză-jubilație*, incompatibile în realitate. Este și motivul care l-a determinat pe Paul Dessy să-și dedice partitura unui singur instrument care să-și conțină și întruchipeze pe cei doi zei ai muzicii: Marsyas, zeu al dansului și al exceselor și Orpheu, zeu al contemplării și interiorizării. „*Amos/Soma* - ne atrage atenția autorul - este în egală măsură cale de asceză și bucurie, pace interioară și jubilație sonoră”. Meritul de a fi reușit să exprime, sonor, o asemenea densitate ideatică i-a revenit violoncelistei Anca Vartolomei. De la *arioso*-ul inițial, îmbogățit cu

formule ritmico-melodice repetitive, de esență clasică, Anca Vartolomei a trecut treptat către un fel de *sarabandă* încheiată cu un *coral* de tip bachian, recules și interiorizat, dând câștig de cauză *somei*, în accepția de „licoare a Zeilor” din tradiția vedică. Anca e mereu seducătoare, dăruită cu o putere de pătrundere în sensurile adânci ale sunetelor, cântul ei transformă orice text în temă de meditație, astfel încât, orice creație pe care o interpretează dă impresia că se naște din propria ei interioritate.

Adept al construcțiilor muzicale dramatice/dramaturgice, cu contraste puternice între serenitate-neliniște, George Balint ne absoarbe, odată cu *Muzică pentru Archaeus*, în dimensiunea pur energetică a ființei, dominată de procese dinamice efervescente și culminații abrupte în care tensiunile interioare capătă nu o dată o alură gravă, funebră, în pasajele clarinetului-bas, din care nu lipsesc inflexiunile modale cu caracter de bocet emise de fagot.

Sincronie I de Ștefan Niculescu a readus în prim-plan sonoritățile luminoase, limpede, din urzeala eterofonică a instrumentelor de suflat, amintind de tehnica folosită de către compozitor în partituri ca *Ison I*, *Ison II* de pildă. Eterogeneitatea creată de ritmurile sincopate și pigmentii timbrali, metamorfozate ulterior în unisonuri și continuum-uri sonore de mare rafinament coloristic se înlănțuie în acord cu gândirea muzicală a lui Ștefan Niculescu, axată pe două principii esențiale oricărui act de creație: *Unu-Multiplu* și *coincidentia oppositorum*.

Compozitorul și dirijorul ieșean Leonard Dumitriu ne-a prezentat o piesă cu titlu, indescifrabil pentru mine, ORTER. Trio pentru pian, clarinet și fagot, bazat pe tehnici de contrapunct imitativ, pe linii consonante cantabile, cu parfum romanțios, cu vagi influențe franceze, relevând predilecția sa pentru formele clasice, de la madrigal la preludiu, canon, fugă, variațiune, sonată.

O lucrare interesantă în privința arhitecturii formale a fost cea semnată de către Ivana Stefanovič, *Conversație obișnuită* pentru vioară și oboi. Pasionată de valențele expresive ale vocii umane, compozitoarea sârbă le transferă în aproape toate opus-urile sale, inclusiv în cele pentru diferite categorii de instrumente, ca în cazul *Conversației*. Alăturând cele două timbruri complet diferite, Ivanai Stefanovič a surprins, diferențiat, două caractere opuse inițial, dar care, în ultimă instanță, își

descoperă puncte de convergență care le apropie. În timpul audierii muzicii am depistat patru etape ale acestei *conversații* pe care a dorit-o una *obișnuită* – opțiunea pentru alcătuirea cvadripartită a lucrărilor, după modelul simfonic al clasicilor vienezi, fiind una dintre trăsăturile definitorii ale autoarei: a) contrastul dintre parcursul viguros, percutant al viorii și cel contrapunctat, ceva mai... rezonabil, al oboiului, fără a fi vorba însă de vreun conflict; b) linia ondulată, mai unitară, cu care debutează oboiul și căreia i se răspunde în aceeași notă, discuția devenind ceva mai incisivă, mai înflăcărată; c) momentul în care ambele instrumente ajung la un fel de numitor

Ștefan Niculescu

comun, cantabil, completându-și ori distanțându-și punctele de vedere, într-un amestec amiabil de voci și, d) după o serie de meandre, „ea” (vioara) și „el” (oboii) ajung să-și însușească modul de a gândi și simți, în același ritm, aceeași cadență, același sunet acut pe care se își savurează triumful empatiei.

Piesa lui Liviu Dănceanu, *Panta rei*, a încheiat programul ansamblului „Archaeus”, într-o cavalcadă ritmică halucinantă care *curge* aidoma unui fluviu torențial în care descoperim, printre „afluenți”, ritmuri de joc popular și sonorități de tarafuri. Pe cât de

scurtă ca durată, pe atât de consistentă și sugestivă în privința conceptului filosofic heraclitean. Ca de obicei, ansamblul a excelat în arta de a crea palete coloristice policrome, cu efecte orchestrale, chiar și atunci când e vorba despre lucrări pentru doar câteva instrumente.

* Ansamblul de percuție „*Game*” (5 Decembrie, ora 19,00, Sala „George Enescu” a Universității de Muzică).

Ce s-ar mai putea spune despre această formație spectaculoasă, întotdeauna surprinzătoare nu numai datorită programelor, ci și, mai ales, datorită dexterității, pasiunii, creativității, seriozității, sensibilității, perspicacității cu care se implică în procesul intim al compozițiilor interpretate? Doar că e minunată, împreună cu fondatorul și dirijorul ei, Alexandru Matei, mereu în miezul actului creator, ca un veritabil coagulant spiritual al tinerilor pe care-i îndrumă cu rară generozitate.

Prima piesă din programul percuționiștilor a fost *Duhul pădurii* de Vladimir Scolnic – o muzică în care instrumentul, sunetul, reverberațiile de gong, de tobe și alte instrumente de percuție sunt prelungite prin gestualitatea interpreților – aici, Alexandru Matei și Sorin Rotaru, alte două „duhuri” ale pădurilor de sunet și gând. În funcție de schimbările formelor, culorilor, luminilor și umbrelor pădurii în care hălăduiește, „duhul” își modifică natura devenind când asemenea unei stranii sălbăticiuni, când aidoma unui fluid imponderabil, când ca un dragon care-și unduiește coada puternică, lăsând în urma lui o trenă de zgomote și mugete ca cele ale creaturilor mitologice și apoi dispare în adâncul pădurii ca o nălucă. Teluric și fantastic se opun la început, dar, în final, fantasma reușește să îmblânzească fiara redându-i identitatea imaterială de „duh al pădurii”. Vladimir Scolnic reușește întotdeauna să ajungă la esența unor fenomene abstracte, cum ar fi timpul și spațiul, memoria, procesele cognitive sau transformările genetice, pornind de la simple povești sau legende, ori de la simple sunete, game, intervale pe care le dezvoltă în structuri complexe, adesea luxuriante.

Piesa *Mosaicque*, în formă de lied tripartit, A-B-A, de Anatol Vieru vine parcă să înnobileze dramatismul lucrării precedente, prin etalarea unei game foarte diverse de instrumente cu

efecte luminoase, transparente, cum sunt marimba, vibrafonul, clopotele cu reverberații delicate, bolurile tibetane cu clinchete cristaline, chiar și wood-block-urile, cu atingeri discrete, formând grupuri ritmice eterogene și ministructuri caleidoscopice. Secțiunea B contrastează puternic cu secvența inițială, prin explozia bruscă a ritmurilor de tobe și talgere. Efemeră, agresivitatea lor e anulată de revenirea secțiunii A, în sonorități de o puritate genuină, dublate de câteva silabe neesentiale rostite alternativ de cei trei percuționiști – Alexandru Matei, Sorin Rotaru și Alexandru Stroe, orientați cu precizie, în labirintul mozaicat imaginat de Anatol Vieru, de către dirijorul Mircea Pădurariu..

Compoziția Doinei Rotaru, *Geyser*, pentru un percuționist (aici Alexandru Matei) și bandă ne introduce în zona fenomenelor fizice, hidrologice, cărora autoarea le conferă conotații pur spirituale. Fondul electronic are caracter de *coral*, sunetele fierăstrăului, care i se suprapun, au consistența fibrei fin laminate, bolurile tibetane și gongurile de templu își transmit ecourile cristaline departe, în eter, asemenea picăturilor din partea superioară a jeturilor de apă ce țâșnesc din izvorul de apă termală, fiind totodată comparabile cu jubilațiile ființei spirituale în contact cu lumile suprasensibile. Elanurile extrasenzoriale sunt bruiate însă de intervențiile unor ritmuri repetate mecanic, mereu mai aspru, într-un crescendo de la diafan/difuz, la concret/material, adică de sus în jos, de la transfigurare la partea

Alexandru Matei

compactă, mai dură, a bazei geiserului. În final triumfă însă puritatea, la fel ca în piesa lui Anatol Vieru. Lucrarea Doinei îmi pare însă foarte apropiată ca alcătuire interioară de sensul devenirii și metamorfozării „aripilor de lumină” (titlul uneia dintre piesele sale), din faza telurică, în cea sublimată. Cât despre Alexandru Matei, el este întruchiparea baghetei fermecate care face posibilă îndeplinirea oricărui gând creator.

Doina Rotaru

O partitură în care clarinetul și percuția își unesc glasurile pentru a-și spori energia, în scopul atingerii pragului superior al cunoașterii, a fost cea intitulată *Talaz* de Vasile Colțea. Dacă în cazul muzicii Doinei Rotaru, *geiserul* desemna izbucnirea unui izvor cu ape termale, sub formă de mănunchiuri sau perdele lăptoase, la temelie, și diafane în partea superioară, în piesa lui Vasile Colțea, *talazul* are legătură cu valurile stârnite de furtună pe mări și oceane. Felul în care clarinetul își mlădiează timbrul sugerează formele ondulatorii ale valurilor, iar fondul continuum-ului ritmic de *toacă* dă senzația unei protecții astrale sacre. În mod straniu, înainte ca valurile să fie înghițite subit de imensitatea oceanului, percuția inițiază un ritm de joc – poate o *bătuță* - din care nu lipsesc figurațiile ironice ale clarinetului. Concertul ansamblului „Game” s-a încheiat cu lucrarea *Spațiu și ritm* pentru trei grupe de percuționiști, un opus mai vechi (1965) al compozitorului Tiberiu Olah. Cu extraordinară vigoare componistică și spirit de pătrundere în ființa materiei, Tiberiu Olah plăsmuiește spații, volume, suprafețe temporale între un episod sonor și altul, coagulând ori delimitând intervalele dintre ele prin

fragmentări și/sau simultaneități ritmico-timbrale sugestive. Clopote, tobe, gonguri, cow-bells-uri, marimba, xilofonul și alte instrumente percusive populează spațiul cu zvonuri de sunete și ritmuri ce edifică și susțin, laolaltă, armonia sculpturală a întregului univers. *Vigoare, fantezie, viziune* – astfel s-ar putea defini muzica lui Tiberiu Olah. Concertul ansamblului „Game” dirijat în seara zilei de 5 Decembrie 2014 de către Mircea Pădurariu a dat un nou impuls Festivalului „Meridian”, înaintea ultimelor două zile.

* Ansamblul *AdHOC* (6 Decembrie, ora 19,00, Aula Palatului Cantacuzino).

Reîntâlnirea cu acest ansamblu cu „geometrie variabilă”, născut cu șase ani în urmă în contextul celei de-a VIII-a ediții a Festivalului Cluj-Modern, sub directoratul artistic al compozitorului Adrian Pop, avându-l la pupitru pe tânărul dirijor Matei Pop, mi-a reconfirmat profesionalismul, maleabilitatea și permeabilitatea membrilor săi la diversitatea limbajelor componistice. Întâmplător sau nu, programul a conținut patru opus-uri complementare ca atmosferă și ideatică, fiecare dintre ele vizând relația autorilor cu sfera imaginarului, populată de „voci în infinit”, „invocații”, „Spiriduși”, „Umbre”. Concertul s-a deschis cu *Ecoul de colind* pentru cvintet cu pian, de Valentin Timaru. Interesul muzicianului clujean pentru tehnicile contrapunctice și, deopotrivă, pentru cele modale, s-a evidențiat și de data aceasta. Tema de colind, culeasă din ținutul Sucevei, a fost mai mult un pretext sau un *paratext* care i-a permis să pună în ecuație atât forma de fugă, chiar în debutul piesei, polifonia modală, cât și tema cu variațiuni și, nu în ultimul rând, scriitura cvartetistică de sorginte clasică. Dintr-o astfel de combinație aparent eterogenă a rezultat o textură extrem de solid încheată, cu extensii de anvergură orchestrală și relaxări cantabile infuzate cu lirismul specific colindelor. *Ecoul de colind* a fost preluat și transmis în eter cu frazări a căror claritate, substanță, subtilitate expresivă au vorbit de la sine despre claritatea și precizia gândirii muzicale a interpreților Radu Dunca – vioara I, Diana Man – vioara a II-a, Ovidiu Costea – violă, Vlad Rațiu – violoncel, Eva Butean la pian, sub bagheta sigură și eficientă a lui Matei Pop. Spiritul contrapunctic, dublat însă de scriitura eterofonică, s-a menținut și în lucrarea lui Roman Vlad, *Voci în infinit – Concert pentru clarinet și cvartet de coarde*. Concepută în trei secțiuni, lucrarea a evidențiat fațeta atașată de

canoanele tradiției, a personalității tânărului compozitor. Cu vervă, dexteritate, ingeniozitate, știință componistică bine sedimentată, Roman Vlad își clădește demersul cu rigoare, dar și cu spirit ludic, improvizatoric. Instrumentele cu coarde învăluie cu eterofoniile lor sunetul prelung, secant al clarinetului, îngemănându-și și despletindu-și vocile fie în unisonuri tensionate, fie în rețele eterice, transsubstanțializate. În secvența următoare, corzile își asumă libertatea jocului, în formule alerte de contrapunct ritmic și pizzicati, sau în combinații ritmico-melodice, basculând nonșalant între incisivitate și delicatețe, materialitate și transluciditate. Dinamica acestui moment pregătește, de fapt, trecerea la secțiunea finală în care agogica se inversează: corzile sunt cele care visează în registrul acut, în timp ce clarinetul emite sunete răzlețe, punctate, până rămâne singur, înaintând pe un teren accidentat, cu figurații ritmice și sunete precipitate, grotești, aruncate în infinitul în direcția căruia Aurelian Băcan trimite un urlet, la propriu. „Vocile” trec, așadar, de la extaz la disperare, de la teluric la serafic, într-un soi de invocare a instanței supreme. Interesantă muzică, impecabilă interpretare.

Compozitorul britanic Jeremy Thurlow a semnat un triptic din suita *Ouija* pentru vioară și mediu electroacustic (2012): *Invocație - Spiriduș (Zâna) – La umbra aripilor*. Conform descrierii autorului, piesa „vorbește despre vocile necunoscute și despre faptul de a asculta ceea ce pot ele să ne spună, și este, de fapt, ceea ce se petrece cu însuși violonistul”. Dând curs semnificației termenului *Ouija* – „Placa Spiritelor” sau „Planșeta vorbitoare”, marcată cu literele alfabetului, cu numere de la 0 la 9 și cuvintele DA și NU, cunoscută și utilizată încă în China anului 1100 în ședințele de *spiritism* – Jeremy Thurlow începe prin a invoca spiritul lui Paganini, ale cărui extravaganțe tehnice se aud imprimate în mediul electroacustic. În paralel, Radu Dunca improvizează în același spirit, cu uluitoare virtuozitate, rememorând parcă atât pasajele diabolic de dificile, cât și pasajele cantabile sau melancolice, cu

accente ușor patetice pe alocuri. Pe măsură ce muzica avansează, banda devine tot mai prezentă estompându-l pe solist, până în punctul în care spiritul paganinian se confundă cu negativul lui de pe bandă, cu imaginea sa în oglindă, în pasaje de bravură, cu inserturi mai virtuozice sau mai romantice din *Capriciile pentru vioară solo*. Radu Dunca își taie respirația cu agilitatea lui violonistică uimitoare. În Noiembrie 2014, compozitorul englez afirma că abia așteaptă să vină în România la Festivalul „Meridian” pentru a lucra cu „fantasticul tânăr violonist Radu

Matei Pop

Dunca. Radu cântă cu formidabilă virtuozitate, sensibilitate și virtuozitate”. Ultima lucrare din programul Ansamblului AdHOC a fost *De umbris, / Despre umbre* de Xavier Dayer, comandă a Fundației Pro Helvetia, pentru Concertele de cameră din Elveția. Convins că nu doar obiectele, ci și *umbrele* lor pot deveni la rândul lor sursa altor umbre, Xavier Dayer experimentează, în *De umbris*, tocmai ideea „multiplicării” lor, investind *flautul* cu rol de *obiect*, și *cvartetul de coarde* cu acela de *reflectare a umbrei* produsă de acesta. În consecință, mai spune autorul, „pe măsură ce lucrarea avansează relația se inversează și se estompează, flautul și violoncelul formează un *obiect dublu*, și nimeni nu mai poate distinge cine, a cui

umbră este”. Flautista Flavia Herdieska și cvartetul alcătuit din Radu Dunca, Diana Man, Ovidiu Costea și Vlad Rațiu au redat cu mare finețe, expresivitate și înțelegere atmosfera ireală a muzicii, astfel încât au reușit ca, sub bagheta lui Matei Pop, să dea formă vagului întruchipat de jocul fluid al umbrelor.

* Ansamblul *PROFIL* (7 Decembrie, ora 19,00, Aula Palatului Cantacuzino).

Cea de-a X-a ediție a Festivalului Internațional „Meridian”. *Puncte cardinale*, s-a încheiat cu concertul susținut de către ansamblul care și-a câștigat notorietatea încă de la înființare, cu 12 ani în urmă, din inițiativa compozitorului Dan Dediu.

Diana Moș – vioara I, Petre Nemțeanu – vioara a II-a, Marian Movileanu – violă, Mircea

Marian – violoncel, Emil Vişenescu – clarinet, Adriana Maier - pian și dirijorul Tiberiu Soare constituie mănunchiul de artiști-instrumentiști care încântă publicul cu fiecare apariție pe podiumurile de concert, reușind să câștige tot mai mulți adepți ai muzicii contemporane. Întregul program a stat sub semnul consonanței, al lirismului, al cantabilității și rafinamentelor sonore. Prima lucrare, *Discussions #11 pentru cvartet cu pian*, i-a aparținut compozitorului israelian Menahem Zur - o muzică de factură post-expresionistă, cu inserturi polifonizate, momente intens cantabile, de o puritate ce atinge limita imaterialității, și altele, cu reflexe modale, delicate, mai ales în partitura pianului. Aș spune că „Discuțiile” s-au purtat între cvartetul de coarde și pian la un nivel spiritualizat, evitând complet locurile comune. *Cvartetul de coarde nr. 3 – Ugarit* de Thomas Beigel mi s-a părut comparabil cu un *exercițiu de memorie* și de *imaginație* al compozitorului belgian, în privința vestigiilor arheologice și culturale ale vestitului oraș sirian de la Marea Mediterană. Acest tip de memorie afectivă și emotivă, pe care aș numi-o *indirectă*, a cărei expresie pare să și-o fi însușit în orele de studiu cu Myriam Marbe, la București, e reactivat prin

Emil Vişenescu

intermediul *glissando*-urilor și repetarea obsesivă a motivelor ritmice principale, în diferite formule și tehnici componistice, de la contrapunctul încrucișat, la cezuri sau simultaneități temporale ce pun față-n față concretețea reminiscențelor trecutului și reflectarea lui voalată în percepția prezentului. Aș defini *Cvartetul de coarde* al lui Cristian Lolea, ca pe o structură *polisecvențială* ce pornește de la *flageolette* difuze cu implanturi oarecum agresive ale pasajelor pizzicate din partitura violoncelului, trece printr-o urzeală de *glissando*-uri contrapunctice, asemănătoare celei utilizate de Beigel, ajunge în spațiul rezonanței naturale pe o pedală de violoncel care devine și suportul ritmurilor repetitive ale celorlalte trei instrumente, și, treptat, accede în lumea Ideilor, de unde începe forfota, un *du-te-vino*, ca pe *scara* imaginată de Bonaventura, pe care urcăm spre desăvârșire și pe care descoperim urmele Divinității – materiale și spirituale deopotrivă. Și, ca să nu devină dramatic, compozitorul își încheie rememorările cu un pasaj ludic, sprințar, redat de corzi, în pizzicato, cu efect de chitară.

În fine, ajungem la *Eseul despre Globul pirat* pentru clarinet, cvartet de coarde și pian al lui Dan Dediu. *Frenezia* cu care Dan Dediu dislocă multiversurile lumii sonore guvernează și acest opus cu titlu postmodern ingenios, așa cum sunt toate cele care-i aparțin și-i definesc creațiile. *Frenezia* nu e însă doar titlul unei alte partituri semnată de Dan Dediu; nu e doar expresia manierei în care și înlănțuie configurațiile ritmice; *frenezia* a devenit *principiul*, *motorul*, elementul *sine qua non* al întregului sistem componistic al lui Dan Dediu! Cu toate acestea, există momente în care izbutește să întrerupă, chiar dacă efemer, fluxul acesta energetic inepuizabil, introducând periodic, algoritmic, frânturi cantabile, *eterofonii* pline de farmec și intenții de *coral* desfășurat pe sunete prelungi, diafane – ca în unele pasaje ale clarinetului – și, de asemenea, consonanțe poetice, visătoare – ca în unisonul feeric al corzilor... *Frenezia* triumfă însă, și piesa se încheie cu un crescendo amplu, în arpeggiere concertistice ale pianului. Calitatea opus-urilor din program a fost egalată de excepționala interpretare a membrilor ansamblului „Profil” și a dirijorului Tiberiu Soare, capabili să surprindă în profunzime și în perspectivă sensul devenirii oricărui act creator.

A fost un final de festival cât se poate de tonic, de revigorant atât în direcția stimulării creativității și creației contemporane, cât și în aceea a câștigării de noi adepți ai muzicii secolului nostru. Căci, nu-i așa, de când e lumea, *noul* a fost dintotdeauna și va rămâne „o veche poveste!”.

CONCURSUL „PAUL CONSTANTINESCU”

ediția a XX-a

Al. I. BĂDULESCU

Continuând o importantă tradiție, în zilele de 12-15 decembrie 2014, în orașul Ploiești a avut loc cea de-a XX-a ediție a **Concursului Național de Interpretare și Creație Muzicală „Paul Constantinescu”**, prestigioasă manifestare muzicală organizată de către Muzeul memorial „Paul Constantinescu” - Secție a Muzeului Județean de Istorie și Arheologie Prahova, împreună cu Filarmonica „Paul Constantinescu”, cu sprijinul direct și generos al Ministerului Culturii, Consiliului Județean Prahova, Prefecturii, Primăriei Municipiului Ploiești, Direcției Județene pentru Cultură Prahova .

Mihai Cosma, Silvia Voinea și Maria Slătinaru

Deschiderea concursului a avut loc vineri, 12 decembrie, ora 10.00, în superba sală de concerte „Ion Baci” a Filarmonici „Paul Constantinescu”.

În alocuțiunea sa, prof.dr. Al.I.Bădulescu-directorul concursului a prezentat asistenței o interesantă istorie a acestei manifestări muzicale de referință ce poartă numele unui muzician de geniu **Paul Constantinescu**, de la a

Îngrijire și îngrijorare

(Urmare din pag. 1)

Din păcate însă opusurile intră în lume fără un control prealabil al calității. Când o lucrare îmi merge la suflet, mă interesează mai puțin dacă s-au respectat sau nu indicatorii calitativi. Ce te faci însă atunci când opusul „mușcă” agresiv din urechea cu care îl asculți? Desigur, nu poți interveni decât *post-factum*, prin ignorarea lui ulterioară. Este unicul fel în care putem rezista la sminteala sonoră, la reiterarea rătăcirilor prin muzică. Și totuși există un control al calității: autocenzura, compozitorul aplicând după puțină norme de „întrebuințare” ale gândirii aplicate (asta pe lângă investiția de talent, posibilă acolo unde ea a fost prevăzută în bugetul personal de către

Divinitate). Îndeobște, gândirea specializată își revendică, nu fără oarecare mândrie, apartenența la gândirea comună, recomandându-se tocmai în calitate de gândire care nu uită de unde a pornit. Gândirea comună, pe de altă parte, urmărește cu interes și aclimatizează cu propriile ei preocupări rezultatele gândirii specializate, atunci când le apreciază ca edificatoare, destinate, în pas cu cerințele unei anumite întreprinderi creatoare. A te înfrupta din sursele ideatice fie ale contemporanilor și a obsesiilor acestora sau, dimpotrivă, a te refugia în trecut spre a-l reînvia ori spre a-l îngropa încă o dată, a mima specializarea actului componistic sau a intra în orice alte relații, mai serioase, cu acesta – nu constituie demersuri în privința cărora gândirea specializată ori cea comună să își decline competența. Important e

ca autorul să fie îngrijorat de „apariția” operei sale, chiar dacă nu întotdeauna îngrijorarea este de cultivat, ci, mai degrabă, îngrijirea, căci, se știe, prin potențare, îngrijorarea poate paraliza acțiunea. Datoria compozitorului (sau a interpretului) este de a acționa: la comandă sau din proprie inițiativă – dar conform unor principii. Iar aceste principii nu cunosc nici îngrijorări, nici griji. În calitatea lor de formă reificată a gândirii specializate, formă solidificată și înculcată în sânul ființei creatoare, principiile nu trebuie să aibă în vedere decât îngrijirea, adică acele lumi sonore posibile care sunt compatibile atât cu grija cât și siguranța, cu îngrijorarea și nădejdea, dar sunt incompatibile cu delăsarea, mersul de la sine, rătăcirea, șovăiala, cu starea de *bateau ivre*.

cărui trecere - prematură și fulgerătoare în eternitate - se împlinesc 51 de ani la 20 dec. 2014. Apoi vorbitorul a prezentat întregii asistențe membrii celor cinci jurii naționale ale concursului, cu principalele date ale vieții și excepționala lor activitate în domeniul artei interpretative, activității științifice și didactice universitare, precum și în universul creației muzicale.

Concursul a fost deschis celor mai talentați elevi și studenți de la școlile gimnaziale, liceele și facultățile de muzică din țară și Republica Moldova, care studiază vioara, violoncelul, pianul, canto clasic și compoziția muzicală.

Juriile de specialitate din cadrul fiecărei secții a concursului au fost alcătuite din personalități marcante ale artei interpretative și creației muzicale românești, cadre didactice de la Universitatea Națională de Muzică București: pianista Ilinca Dumitrescu (președinte-Secția pian), prof.univ.dr. Octavian Rațiu (președinte Secția vioară), prof.univ.dr. Silvia Voinea, soprană (președinte Secția canto), prof.univ.dr. Marin Cazacu (președinte Secția violoncel), prof.univ.dr. Dan Buciu (președinte Secția compoziție). Din jurii au mai făcut parte: prof.univ.dr. Valeriu Maior și lect.univ.dr. Ioana Croitoru (Secția vioară), prof.univ.dr. Șerban Dimitrie Soreanu, conf.univ. dr. Carmen Manea și lect.univ.dr. Sanda Hîrlav Maistorovici (Secția pian), prof.univ. Maria Slătinaru Nistor-soprană și prof.univ.dr. Mihai Cosma (Secția canto), prof. Anca Vartolomei și prof. Anca Iarosevici (Secția violoncel), prof.univ.dr. Dan Dediu și prof.univ.dr. Doina Rotaru (Secția compoziție). Ca și la edițiile precedente, Președintele de onoare al concursului a fost prof.univ.dr. **Dan Buciu**-rectorul onorific al Universității Naționale de Muzică București, secretar al UCMR.

La concurs s-au înscris **97** de candidați din principalele centre culturale ale țării și din Republica Moldova.

Repertoriul prevăzut în regulamentul concursului menționează obligativitatea candidaților de a prezenta, în cele două etape eliminatorii, câte o piesă din creația nemuritorului compozitor Paul Constantinescu sau a altui muzician român. Au fost prezentate lucrări de referință pentru vioară și pian, pian solo, violoncel și pian, arii și lieduri etc. semnate de aproape 30 de compozitori din perioada clasică și contemporană românească.

În urma unei atente jurizări, cei mai buni dintre cei buni, au fost răsplătiți cu 74 de premii din care: **19 Premii I, 18 Premii II, 27 Premii III** (corespunzător categoriilor

Premianții secției canto

de vârstă). Deasemenea, au fost acordate 6 Mențiuni și 6 Premii speciale din partea Uniunii Criticilor Muzicali „Mihail Jora”, Ziarului „Ploiești”, Fundația „Tineri talente” pentru „**cea mai bună interpretare a unei lucrări semnate de Paul Constantinescu s-au de un alt muzician român**”.

Marile Premii ale concursului au fost câștigate de către:

Secția vioară: Bobeico Alexandra cls.a XII-a de la Colegiul Național de Muzică „George Enescu”- București, clasa prof. Elena Baltaga

Secția canto - elevi: Popescu Ecaterina Daniela cls.aXI-a, Colegiul Național de Arte „Dinu Lipatti”-București, clasa prof. Ionescu Georgeta și **Marinescu Andreea Gabriela cls.a XII-a**, Liceul de Arte „C.Brăiloiu” Tg.Jiu, clasa prof. Balasoiu Olimpia

Secția canto - studenți: Cristea Dominic Octavian-anul II, U.N.M.B. clasa prof.univ.dr.Cristina Soreanu.

Secția violoncel - Curcă Alexandra, cls. aXII-a C.N.M.„G.Enescu”- București, clasa prof univ. Anca Vartolomei.

Festivitatea de premiere a candidaților și Gala tinerilor laureați ai concursului a avut loc Duminică, 14 decembrie la Filarmonica „Paul Constantinescu”. Și-au dat concursul câștigătorii Marelui premiu și câștigătorii Premiului I de la secțiile concursului (vioară, pian, violoncel, canto clasic)

Felicitănd din toată inima pe tinerii concurenți și pe profesorii lor îndrumători pentru rezultatele artistice obținute, suntem convinși că și la viitoarele ediții ale acestui reprezentativ concurs național, prezența candidaților va fi mai numeroasă și din ce în ce mai performantă.

Calde mulțumiri se cuvin a fi adresate cu deosebire structurilor publice naționale și locale pentru finanțare și pentru buna desfășurare a concursului, precum și unor oameni de mare suflet din unități cu profil economic și medical, care au sprijinit efectiv acest concurs.

Recitalul violoncelistei Ana Topalovici

Mircea ȘTEFĂNESCU

Martți, 16 decembrie 2014, în Aula Palatului Cantacuzino, apariția în recital a violoncelistei Ana Topalovici s-a definit drept o manifestare de artă în linii admirabile.

Ana Topalovici s-a născut la Belgrad unde a început educația muzicală de la o vârstă fragedă. Dedicându-se violoncelului, solista a absolvit acest instrument la Conservatorul din Viena, instituție academică de la care primește distincția de Master of Arts în 2010. Evoluția sa artistică s-a completat prin premii câștigate la importante concursuri internaționale de interpretare muzicală, cât și de prezențe în mass-media de recitaluri și concerte cât și de înregistrări, în principal din Austria și Germania.

Ana Topalovici dispune de o excelentă condiție interpretativă. Sunetul său este puternic și echilibrat, jocul degetelor sale pe tastieră are precizie atât ca acuratețe intonațională cât și ca trecere de la o poziție la alta într-un mers fluid, la care se adaugă un vibrato pe care eu l-am văzut de la 10-15 la 20-25 pulsații pe secundă. Trăsătura sa de arcuș se profilează elegant și sigur, iar atacul și contactul la coardă au efect de atribut de gândire și de comportament spectacular.

Prima piesă din program, **Sonata pentru violoncel solo** de Anatol Vieru a fost interpretată de Ana Topalovici cu o abilitate notabilă. Această partitură a fost la timpul apariției ei, după cum este și astăzi, momentul introducerii de noi tehnici și de ivire a unui nou concept, atât compozițional, cât și instrumental.

Vers le ciel de Sabina Ulubeanu este auditiv, desigur, o condiționare poemătică, în anumite momente ingenios de subtilă. Tușele de registre foarte înalte, alternând, în grav și mediu, cu inflexiuni elocvente, fără îndoială, se constituie într-o imagine de natura în inefabil a metaforei.

On The Move de Dana Cristina Probst evocă o lume validă și în invazii de mecanisme, fiecare cu ritmuri, cu elansări specifice, dar cu partea de umanitate deținută în exclusivitate de compozitoare. Pentru Ana Topalovici plasarea pe traiectoria acestei muzici s-a făcut prin implicarea în sensul vibrator și în rezonanța de ansamblu și de climat de tensiune care răzbat din paginile acestei lucrări.

Cu lucrarea sa **Prin sunetele privirii I, pentru violoncel și bandă magnetică**, Ulpiu Vlad înalță o transpunere a realității într-un spațiu de rafinată și irizată configurare. Dialogul instrumentului solist cu sunetele care se auzeau din difuzoare are fior dramatic și făcea să se resimtă luminozitățile unui anume triumf al ideii că este posibil ca și în zilele noastre să apară compoziții profunde și originale.

Gudrun pentru violoncel solo de Adrian Pop, desfășoară o împletire de două părți. Prima parte poartă expresia fulminantă de revoltă, de aversiune, de indignare, într-o gestualitate componistică și la instrument, a stării zguduitoare de panică, așa cum sunt

mintea și intelectul în fața enigmei, enigma dincolo de care nu poți distinge nimic, nu poți imagina nimic, nu poți crede și nu poți motiva nimic. A doua parte este o cascadă de plânsuri, un șuvoi de hohote, o cataractă de icnite, și dintre și printre toate acestea, se aud, ca imnuri, melodii și jocuri românești din Transilvania, ca un alter ego al și pentru paradisul muzical pierdut, sau care se pierde.

Umbre III pentru violoncel și bandă electronică de Doina Rotaru este o saga. Este o piesă muzicală scrisă de o maestră a componisticii, o maestră care are capacitatea și disponibilitatea de a fi și de a se depăși ca atare. **Umbre III** de Doina Rotaru se profilează în exotic, într-o fină straneitate, totul fiind înțesat de o nobilă neliniște. Aici eu am întrevăzut o saga, o istorie cu lumi și personaje pe care nu le putem descifra, umbre poate din trecut, poate din prezent sau poate din viitor. Umbre.

“Anotimpurile” lui Vivaldi și Piazzolla

Oana GEORGESCU

Doi dintre cei mai îndrăgiți și talentați muzicieni reprezentanți ai tinerei generații, violonistul Alexandru Tomescu și dirijorul Tiberiu Soare, împreună cu Symphactory Orchestra au susținut la început de an un concert de excepție. Organizat de Fundația “Calea Victoriei” (președinte Sandra Ecobescu) și găzduit de Sala Majestic a Teatrului Odeon acest concert devenit tradiție a îmbinat două stiluri muzicale diferite. Spectatorii care au umplut sala până la refuz au fost purtați într-o călătorie muzicală pe două continente în acordurile “*Celor patru anotimpuri*” de Antonio Vivaldi (“*Le quattro stagioni*”) și pe ritmurile pasionale ale “*Los Cuatro Estaciones*”, lucrare semnată de Astor Pantaleón Piazzolla.

Tiberiu Soare este unul dintre cei mai apreciați dirijori români, atât în țară, cât și în străinătate. Fost dirijor al Operei Naționale București (2005-2013), el este dirijor principal al Formațiilor muzicale Radio și invitat să dirijeze orchestre din Anglia (London Philharmonic Orchestra, Royal Philharmonic Orchestra), Franța, Germania, Austria, Cehia, Suedia, Israel sau Rusia. Conduce alături de Gabriel Bebeșelea, Symphactory Orchestra, un ansamblu de tineri și talentați instrumentiști care au

susținut concerte în cadrul Festivalului “George Enescu”, la Bucharest Music Film Festival, B-Fit in the Street, dar și la tradiționalele concerte de Anul Nou de la Teatrul Odeon. Symphactory Orchestra a contribuit la apariția cărții “” semnată de Tiberiu Soare. “*Anotimpurile... timpurile anului... Întotdeauna mi-a plăcut să caut sensul dincolo de suprafața cuvintelor sau lucrurilor, interogându-le până la transparență*” – spunea dirijorul despre lucrarea datorită căreia Antonio Vivaldi rămâne și astăzi unul dintre cei mai ascultați și îndrăgiți compozitori ai barocului venețian.. “*Așadar, timpul, această oglindă curgătoare a eternității, în două viziuni: școala venețiană a barocului târziu de secol XIII - Vivaldi și Buenos Aires-ul aceluia străniu secol XX, atât de frumos descris de Borges - Piazzolla. Muzica fiind un exercițiu al libertății, îmi este imposibil să evit asocierea cu vedutele lui*

Francesco Guardi și cu povestirile personajelor borgesiene. Imaginea și cuvântul, cuprinse în sunet. Frumos, zic eu, merită încercat!”.

Alexandru Tomescu și al său “*Stradivarius*” au cucerit lumea de multă vreme. Au fascinat mereu publicul român și nu numai. Angajamentul pe care și l-a asumat în 2007 atunci când a primit vioara “*Stradivarius Elder-Voicu*” a fost Acela de a familiariza un număr cât mai mare de români cu sunetul minunatului instrument. Prin turneele sale a demonstrat că “*muzica clasică este o fereastră spre armonia cu sine și cu celălalt, o lume deschisă tuturor și că fiecare merită șansa de a o explora*”. A devenit protagonistul unor evenimente speciale derulate în spații neconvenționale în scopuri caritabile: a cântat pe “*Stradivarius*” într-o stație de metrou, într-o pădure, dar și în fața unei case în ruine, a cântat cu scopul adunării de fonduri pentru Asociația Nevăzătorilor din România sau pentru copiii cu deficiențe de auz. Alexandru Tomescu se numără printre primii artiști care și-a asumat misiunea de a purta mesajul muzicii clasice în orașe în care nu există filarmonici. A susținut recitaluri și

concerte în Europa și în întreaga lume, Théâtre des Champs Elysées (Paris), Carnegie Hall (New York) sau Metropolitan Arts Centre (Tokio) fiind doar câteva dintre cele mai importante scene ale lumii unde Alexandru Tomescu a concertat sub bagheta unor mari maeștri precum Valery Gergiev, Kurt Masur sau Christoph Eschenbach.

Faptul că a fost primul eveniment de acest gen al anului, dar și datorită echipei extraordinare, a organizării impecabile, a repertoriului ales și numelor de excepție, biletele s-au vândut într-un timp record încă de la sfârșitul anului 2014. Au fost puse scaune suplimentare pentru melomanii care au avut privilegiul să asiste la un astfel de concert a cărui tradiție va continua la fiecare început de an. (Foto: George Pruteanu)

TVR JAZZ AND BLUES

Florian LUNGU

După aproape patru ani în care am realizat împreună cu partenerul meu **Mike Godoroja** un serial de weekend numit „**Unora le place**” (emisiuni săptămânale difuzate pe **TVR 2** din anul 2009, gândite ca show-uri/ serate culturale propunând dezbateri cu

invitați de notorietate asupra unor varii domenii de referință și raportându-se prin întruchipări muzicale live la compartimentele „jazz”, „blues” și nu numai), au urmat, spre regretul nostru și al melomanilor, doi ani de întrerupere. Toate eforturile de a reincluză în grilele postului public de televiziune un număr de minute dedicate periodic **jazz-ului și blues-ului** s-au lovit de un zid de indiferență din partea conducerii SRTV. De abia în toamna anului trecut, noul manageriat reprezentat de scriitorul și

omul de cultură **Stelian Tănase** a apreciat că ar fi efectiv legitimă prezența pe micul ecran a unei emisiuni de profil menită să reflecte realitățile unor genuri muzicale culte (sau mai corect spus **non-comerciale**) care, deși considerate „de nișă”, își află locul lor bine delimitat în peisajul artistic autohton. Ne referim la nenumăratele recitaluri, concerte, festivaluri de gen, la activitatea cluburilor din multe orașe ale țării, la cele peste 35 de volume publicate la noi după anul 2000, la numeroasele discuri editate, la clasele/ specializările/ modulele de jazz existente în învățământul superior muzical din București, Cluj, Iași, Timișoara și chiar și în învățământul preuniversitar, la sutele de minute muzicale difuzate în principal de Societatea Română de Radiodifuziune...

În condițiile în care funcționează posturi private ce cultivă asiduu doar manele 24 de ore din 24, este logic să estimăm că, prin contrast, a nu exista **nici**

măcar o emisiune de televiziune dedicată jazz-ului și blues-ului pe întreaga rețea a micilor ecrane, ține de domeniul incredibilului, al aberației. Dacă în cazul televiziunilor comerciale lipsa unor atare emisiuni se mai poate justifica prin nivelul mai scăzut al audienței, la televiziunea publică nu rating-ul ar trebui să primeze ca argument ci necesare comandamente culturale!

Cum spuneam, din toamna lui 2014, a fost acceptată propunerea unei emisiuni numită „**Noapte indigo**”, de jazz și blues realizată într-o nouă formulă: cele 48 de minute disponibile au fost împărțite frățește în două episoade egale ca durată, juxtapuse, primul numit „Să fie într-un JAZZ bun” (**Florian Lungu**) iar cel de al doilea, „Blues Made in Romania” (**Mike Godoroja**). Difuzarea pe TVR 2, miercurea de la ora

Florian Lungu și Mike Godoroja

23,00, a început la 15 octombrie și a cuprins zece ediții săptămânale succesive.

În **secțiunea de jazz** s-au perindat nume sonore ale genului în ipostaze de muzicieni practicanți și / sau de interlocutori, plus comentatori invitați. Iată câțiva dintre aceștia: **Petrică Andrei** și al său Trio, **Marius Popp**, **Daniela Nicolae**, **Nicolas Simion** în fruntea propriului Quartet de componență internațională, grupul „**Jazzappella**”, din contextul acestui grup – **Zoltan Andras**, **Ana-Cristina Leonte** (cântăreți și deopotrivă parteneri de discuție), **Mircea Tiberian**, **Sorin Zlat** – lider al formulelor de Trio și de Quartet, Duo-ul reunindu-i pe „bossanoviștii” **Gabriela Costa** și **Alex Man**, producătorul de discuri **Romulus Arhire**, grupul „**Nadia Trohin & Friends**”, șeful de club **Dan Hornoiu**, grupul constănțean „**Balkanamera**”, **Lilian Zamfiroiu** – președintele **Institutului Cultural Român**, **Alex Pădureanu** împreună cu Trio-ul său,

solistul de romanțe **Aurel Pădureanu**, „**Emil Bîzgă Trio**”, din nou **Mircea Tiberian** și **Ana-Cristina Leonte**, de astă dată și ca duo interpretativ.

În **secțiunea de blues** ne-am bucurat de participarea unora dintre exponenții cei mai pregnanți ai genului în context autohton, precum ghitaristul/vocalist/ lider **Rareș Totu** și companionii săi, ghitaristul/vocalist **Hanno Höfer**, lider al grupului „**Nightlosers**”, ghitaristul / vocalist **A. G. Weinberger**, Trio-ul ghitaristul și vocalistului **George Baicea**, fiecare dintre cei citați apărând ca interpreți și convivi în câte două ediții consecutive, poezii **Dan Mircea Cipariu** și **Florin Iaru** ca prezentatori sui generis ai unor secvențe înregistrate cu „**Mike Godoroja & The Blue Spirit**”, amfitrionul însuși recomandat drept activ comper, ofertant de secvențe discografice și entertainer în scurte dialoguri muzicale cu invitații săi. A adus cu sine „pete de culoare”, la propriu și la figurat, graficianul **Codrin Cârdu**. Fiindcă emisiunile „**Noapte Indigo**” au fost adresate nu doar unor cercuri restrânse de inițiați, ci au vizat atragerea de mai largi rânduri ale melomanilor, s-a intenționat ocolirea cu bună știință a prețiozităților de limbaj și a termenilor muzicologici de strictă specialitate, preferându-se exprimările verbale simple, directe, deținătoare ale unei cantități semnificative de informații utile.

În aceeași intenție de accesibilizare a comunicării, de captare a unui sporit interes din partea telespectatorilor, cei doi realizatori / co-prezentatori însoțiți în demersul lor de **Marina Constantinescu**, apreciată comentatoare de artă teatrală, autoare a inspiratelor emisiuni numite „Nocturne”, au imaginat anume pentru seara zilei de 26 decembrie 2014, o emisiune de divertisment cultural și muzică de calitate din care nu au lipsit colindele de Crăciun, emisiune 100% live intitulată „**Vă rugăm să aveți o viață frumoasă**” (conceptul fiind semnat de **Mike Godoroja**), în durată extinsă, de o sută de minute, difuzată cu începere de la ora 20,00. Avînd ca gazdă de prestigiu **Big band-ul Radio** dirijat de **Ionel Tudor** (**TVR 2** a apelat cu acest prilej la un oportun parteneriat artistic cu **Centrul Cultural Media** de la **Radio România** și cu **Direcția Orchestrele și Corurile Radio**), menționata ediție specială a beneficiat de contribuțiile unei întregi pleiade de interpreți notorii aparținând compartimentelor **blues, jazz, rock**, între care **A. G. Weinberger**, **Nadia Trohin**, **Hanno Höfer** și „**Nightlosers**”, „**Marius Mihalache Back To Swing**”, grupul vocal „**Jazzappella**”, grupul „**Song**” condus de **Daniel Jinga**, **Cristi Minculescu** și **Rareș Totu** și desigur, „**Mike Godoroja & and The Blue Spirit**”. Lor li s-a adăugat tandemul de comici muzicali

Radu Gheorghe și **Mihai Bisericanu**. Nelipsit – graficianul **Codrin Cârdu**. Și-a marcat aportul sine qua non la reușita emisiunii (vizionată de un important număr de telespectatori!), echipa de profesioniști a **SRTV** cu care cei doi realizatori conlucrează permanent, reunindu-i între alții pe directorul de imagine **Emil Stan**, regizorii muzicali **Liana** și **Liviu Elekeș**, regizorul de emisie **Dragoș Caloianu**, organizatoarea de producție **Ioana Stan**, producătorul **Cătălin Heson**. Ritmul alert al montajului video-audio, ideea binevenită a insertului unor selecțiuni din emisiunile „**Noapte Indigo**”, calitatea cadrului scenografic și al luminilor din platou – iată argumente venind să confere un plus de fluentă, de expresivitate și diversificare derulării emisiunii.

În lunile ianuarie și februarie ale anului 2015, edițiile „**Noapte Indigo**” au fost reluate, în așteptarea deciziilor ce vor fi transpuse în concret pe micul ecran din martie, odată cu lansarea grilei de primăvară...

Vasile Mardare: “Anii cei mai frumoși”

A început să deprindă tainele chitarei încă de la cinci ani, de la fratele său, obținând apoi premii la concursurile școlare din Botoșani. Ulterior, devine un pion important al folk-ului din Reșița, alături de Dinu Olărașu și Cristian Buică,

înfiițând și grupul Pro Folk la Sibiu. Este cooptat în cenaclul “Totuși iubirea” și se mută la Timișoara, lansând câteva discuri bine primite.

Și acest ultim album îi certifică calitățile multiple de solist vocal, instrumentist, autor de muzică și versuri, pe linia unui folk bine construit, de tip “clasic”, cu nostalgice reverberații sonore și poetice.

Mircea Romcescu ne răspunde

Motto: *Să nu dai niciodată falsitatea, nesinceritatea, semenilor tăi.*

Cum vezi starea muzicii românești actuale - ușoară, pop, dance, etc?

Starea muzicii ușoare/ pop/dance românești este cea a copilului abandonat de părinții săi, rămas singur, confuz și apatic, cu sentimentul că e „greșit”, fiindcă lumea nu-l vrea, nu-l iubește... Dacă până și la RRA procentul de muzică românească a ajuns la 10-15%, nu cred că mai e nimic de comentat.

Difuzarea muzicii românești la radio/ TV este cu adevărat sublimă, dar lipsește (aproape) cu desăvârșire! În momentul când primul artist a plătit pentru a fi difuzat la radio sau invitat la TV (și știi că este așa, „de la prima mână”), atunci totul s-a distorsionat iremediabil: de ce să mai cheme producătorii radio/ TV un artist valoros, care nu numai că nu va plăti, dar va cere el să fie plătit – așa cum e normal oriunde în lume – dacă pot să cheme un „no-name” care va veni cu bani de-acasă (de la „sponsorul” cu 30 de ani mai „copt”) și le va și lauda emisiunea și pe realizatori până la cer și înapoi!?

De ce compozitorii importanți ocolesc concursurile de creație gen Eurovision?

Eu nu cred ca autorii consacrați ocolesc concursurile gen Eurovision, eu unul nu o fac, am participat de 4 ori în România și de 3 ori în Danamarca. Cred mai degrabă că juriile de selecție a pieselor își dau toată silința să respingă piesele cu adevărat valoroase, ca să nu le concureze pe

Ce părere ai despre concursurile muzicale TV? Lansează ele cu adevărat noi talente românești? Ce ar trebui îmbunătățit la ele?

Concursurile muzicale TV (Vocea României/ X-Factor etc.) sunt extraordinare pentru artiștii trusturilor respective, pentru jurații-vedete ai acestora și aproape deloc pentru noile talente. Remarca d-lui H. Brenciu dintr-un interviu, referitoare la solicitarea de a veni ca jurat la „Vocea...” este edificatoare: „Când m-a sunat Mona Segal (producătorul show-ului) și m-a chemat în juriu, am știut că viața mea se va schimba total!” Referitor la participanți, încercați să va amintiți numele câștigătorilor de la X-Factor sau Vocea... Destul de greu, nu? Unde sunt albumele lor, turneele lor prin țară, afișele doar cu numele lor etc. S-ar îmbunătăți dacă accentul s-ar pune mai mult pe ei și mai puțin pe vedetele trusturilor media.

Cum se prezintă difuzarea muzicii ușoare românești, la radio, TV, pe discuri?

celelalte care trebuie neapărat să fie admise, că doar sunt scrise de prietenii sau colaboratorii lor de la casa de discuri/ producție. Am exemple notorii, recente, în acest sens!

Ce ar trebui să întreprindă UCMR, cu prestigiul său, pentru a reda muzicii ușoare românești demnitatea meritată?

UCMR ar trebui să urce pe baricade și să se ia la trântă cu toate instituțiile de resort: Ministerul Culturii, Comisia de Cultură din Parlament, TVR, SRR, CNA. Retineți: nimic nu s-a obținut în lume fără luptă! - nici drepturile femeilor (vot, egalitate de drepturi), nici ale elevilor/ studenților, nici ale minorităților (de toate felurile)! Dacă UCMR va rămâne pasivă, inertă, cei din mass-media își vor face de cap în continuare, iar noi vom avea tot 90% muzică străină la RRA!

Mergi în jurii la festivaluri? Care crezi că e rolul lor? Câteva dintre ele („George Grigoriu” - Brăila, „Dan Spătaru” - Medgidia, Amara) sunt televizate în direct, organizate profesionist, cu participare internațională, preluând cu

succes rolul defunctelor Mamaia și "Cerbul de aur".

Aș merge la festivaluri importante în juriu, dacă aș fi solicitat, dar se pare că faptul că sunt membru UCMR din oct. 1980 și DJBFA (instituția omonimă din Danemarca) din martie 1989, este mai degrabă un handicap decât o competență profesională! Gurile rele spun că de fapt motivul e altul: cică mă știe lumea drept intransigent și ne-manipulabil, și nu mă cheamă de teamă să nu le aflu/stric aranjamentele... Ce cărcotași! În orice caz, se pare că la noi până și pentru a fi membru de juriu trebuie să faci parte dintr-un „grup de interese”! Eu nu fac... Apropo de festivaluri gen Brăila/ Medgidia, tare m-aș bucura dacă și italienii sau elvețienii sau spaniolii ar face astfel de concursuri în care să meargă români talentați și să se întoarcă în țară cu câte un autoturism de 20.000 de euro, sau cu premii substanțiale. Chiar Titus Andrei recunoștea acum câteva luni, la RRA,

ca în ultimii 3-4 ani numai străinii au obținut premiile importante, în timp ce românii au trebuit să se mulțumească doar cu mențiuni... Oare cum s-or fi simțit, după ce au mai și plătit taxa de participare...

Care crezi că a fost cauza dispariției manifestărilor amintite?

Festivalurile Mamaia și Cerbul de Aur s-au „stins” fiindcă organizatorii n-au dorit să le întinerească. Mi-aduc aminte că, prin 2010-2011, îmi povestea Ștefan Naftanailă cum a încercat să discute cu organizatorii Mamaiei și le-a propus chiar să îi consilieze gratuit – el fiind un adevărat expert în Festivalul Sanremo – ca să aducă Mamaia la nivelul celui italian, însă nimeni nu a fost de acord să se renunțe la obiceiul de a-i obliga pe tinerii de la Interpretare să cânte numai piese vechi, prăfuite... La Sanremo se lansează numai piese noi, așa cum era și la Mamaia pe vremuri – doar de acolo s-a inspirat – însă compozitorii de la noi, care nu pot ține pasul cu

vremurile, au insistat mereu ca tinerii interpreți să cânte melodiile lor, fiindcă, așa cum mi s-a destăinuit un coleg de generație, „dacă nu-i punem să ne cânte piesele la aceste festivaluri, unde suntem și noi în juriu, atunci nu le mai cântă niciodată”! No comment...

Proiectele personale pentru perioada următoare?

Proiectele mele muzicale se leagă de revenirea trupei mele - Academica - în prim-planul genului rock/ pop-rock, printr-un nou album - după 40 de ani de la înființare! Cu siguranță vom face totul în regie proprie, fiindcă tot „ce face omul cu mână lui e bun-făcut”. Piese sunt gata, inclusiv single-ul de „come-back”, acum trebuie să ne ocupăm de ceea ce nu ne-a plăcut niciodată: strategie, management, promovare, etc... Fără asta nu se poate, astăzi! În rest, am pregătit piese pentru Eurovision, dar și pentru alte festivaluri, acum aștept să... apară! (Red.)

Revelionul artiștilor

Dan CHIRIAC

Am semnalat în paginile noastre eforturile pe care le face asociația Ro Art din Bruxelles (prezidată de solista Mihaela Mona Trifu) de a aduce artiști români în fața spectatorilor belgieni. În paralel, are și o originală inițiativă bucureșteană: a organizat pentru al treilea an Revelionul

Au urcat pe scenă: Mircea Vintilă, Marius Bațu, Ioan

Gyuri Pascu, Teo Boar, Vlady Cnejevici, Proconsul (acoustic), Rock-Unplugged: Eugen Mihăescu (Krypton) - Paul Radu (Antract) - Costi Sandu (Voltaj 1991), Barock Group, Dan

Revelionul Artistilor

SĂMBĂTĂ, 10 IANUARIE, BERĂRIA H ÎN COLABORARE CU ROART ASBL (BELGIA) V-A PREGĂTIT REVELIONUL ARTIȘTILOR ÎN ORAȘUL CU CHEF DE VIAȚĂ! MIRCEA VINTILĂ, DAN ILIESCU, ROCK UNPLUGGED, PROCONSUL (ACUSTIC) ȘI MULȚI ALȚI ARTIȘTI ÎNDRĂGIȚI TE AȘTEAPTĂ PE SCENA H!

MIRCEA VINTILĂ	BAROCK GROUP	CORNEL BUCSA (GERMANIA)
MARIUS BATU	DAN ILIESCU (TIMPURI NOI)	DUMI DUMITRACHE'S BAND & NICOLETA
IOAN GYURI PASCU	MARIAN NICULAE	ALEX CERY
TEO BOAR	PHENOMENON	GABRIEL MANEA
VLADY CNEJEVICI	JUL BALDOVIN	NAVI
PROCONSUL (ACUSTIC)	PETRESCU MARCIAN	ANDREI MANEA
ROCK-UNPLUGGED:	MIHAI IMBARUS (BELGIA)	AUREL MOGA
EUGEN MIHĂESCU (KRYPTON)	MIHAELA TRIFU (BELGIA)	ALEXANDRU CUCU
PAUL RADU (ANTRACT)	MARIAN FILIP	ANDREEA CLAUDIA IONIȚĂ
COSTI SANDU (VOLTAJ 1991)	ANASTASIA SURU	

Și multe alte surprize muzicale

Dan Iliescu

Iliescu (Timpuri Noi), Marian Niculae, PhenomenOn, Jul Baldovin, Marcian Petrescu, Mihai Imbarus (Belgia), Mihaela Trifu (Belgia), Marian Filip, Anastasia Suru, Cornel Bucșa (Germania), Dumi Dumitrache's Band & Nicoleta, Alex Cery, Gabriel Manea, Navi, Andrei Manea, Aurel Moga, Alexandru Cucu, Andreea Claudia Ioniță – toți evoluând fără onorariu. Prezentator - Gabi Jugaru (care a și cântat câteva piese).

O idee frumoasă, excelent finalizată.

Beatles: legenda continuă!

Octavian URSULESCU

Nu credeam că o vom mai face, dar e cazul să laudăm TVR pentru difuzarea excepționalului film-concert-document "Let It Be Beatles – Noaptea care

Sullivan Show". Concertul omagial a fost filmat pe 27 ianuarie 2014 la Los Angeles Convention Center's West Hall, la o zi după cea de-a 56-a ediție a festivității decernării premiilor Grammy. Interesant este faptul că Paul McCartney a avut ezitări dacă să se implice într-un asemenea proiect, gândindu-se că e ca și cum s-ar omagia pe sine! Din fericire s-a răzgândit, așa încât timp de mai bine de 2 ore am retrăit pagini de istorie alături de cea mai importanta titlatură de gen, fiindcă într-adevăr fără Beatles nimic n-ar mai fi fost în muzica pop așa cum este azi. Am revăzut filmările originale din 1964, evident live, precum și un interviu cu Paul și Ringo luat de David Letterman, vedeta TV de azi, chiar în Studio 50, la Ed Sullivan Theater, unde ele au fost realizate,

a schimbat America" ("The Beatles: The Night That Changed America – A Grammy Salute"). Este vorba de evenimentul special desfășurat după decernarea premiilor Grammy, când câțiva valoroși muzicieni contemporani au fost alături de supraviețuitorii legendarei formații, Sir Paul McCartney și Ringo Starr (în ce formă fizică extraordinară se prezintă cei doi, îndeosebi micuțul baterist!), într-un concert reactualizând o parte din zestrea muzicală unică lăsată nouă de cei "patru fabuloși" din Liverpool. Evenimentul a fost ocazionat de împlinirea a 5 decenii de la "invadarea" Americii de către cei patru britanici geniali, mai precis de la prima lor apariție în SUA, pe 9 februarie 1964, în spectacolul TV "The Ed

atunci, în fața unui public (în majoritate feminin) isterizat la modul propriu. Puțini știu însă, așa cum scria John Malone, că Alan Livingstone, președintele Capitol Records, casa de discuri care îi promova pe Beatles, afirma înainte de debarcarea celor patru pe pământ American: "Nu credem că vor reuși pe această piață muzicală..."! Boss-ului de la Capitol îi plăcea muzica Beatles, dar era convins că tunsoarea cu breton și "curățelele" lor costume negre nu vor prinde în SUA. Profeția lui (datorită încasărilor uriașe a fost primul care s-a bucurat că se înșelase!) s-a dovedit total neinspirată: din momentul când au ajuns pe aeroportul Kennedy, pe 7 februarie 1964, a avut loc o isterie generală! Mai mult, adolescentele venite

În număr mare (alte câteva sute rămăseseră înafara studioului) la Ed Sullivan Show țipau atât de tare încât abia se mai auzea muzica, fapt memorat cu umor de Paul și Ringo. Primul concert Beatles în America a avut loc pe 12 februarie 1964, la faimoasa Carnegie Hall, provocând o adevărată revoluție pe strada 57 din New York, fiind punctul de plecare al unui fenomen nemaiîntâlnit în muzică. Cum singurul album aflat pe piață în acel moment era "Meet the Beatles", Capitol s-a grăbit să lanseze toate înregistrările anterioare, ajungându-se ca în prima săptămână a lunii aprilie 1964 grupul să ocupe primele 5 locuri din America's Top 10 cu, în ordine, "Can't Buy Me Love", "Twist and Shout", "She Loves You", "I Want to Hold Your Hand" (lansat în ianuarie) și "Please Please Me"! În săptămâna următoare aveau nu mai puțin de 14 titluri în clasamentul Hot 100, performanță neatinsă de nimeni până atunci, dar nici după. În august Beatles s-a întors în SUA pentru un turneu triumfal de 36 de zile, cu un prim concert la San Francisco.

Omagiul unor artiști de primă mărime de astăzi s-a concretizat în interpretarea originală a unor piese clasice Beatles. Este vorba de "All My Loving", "Ticket to Ride" (Maroon 5), "We Can Work It Out" (Stevie Wonder), "Something" (Jeff Lynne, Joe Walsh și Dhani Harrison, fiul autorului piesei, regretatul George Harrison), "In My Life" (Ed Sheeran), "Don't Let me Down" (John Mayer, Keith Urban), "Yesterday" (Katy Perry), "Revolution" (Imagine Dragons), "Hey Bulldog" (Dave Grohl, Jeff Lynne), "The Fool on the Hill" (Eurythmics), "Let It Be" (John Legend, Alicia Keys), "Here

Paul McCartney, Ringo Starr

Comes the Sun" (Brad Paisley, Pharrell Williams), "While My Guitar Gently Weeps" (Gary Clark Jr., Dave Grohl, Joe Walsh). Delirul a fost total în momentul când pe scenă a urcat, alergând ca un adolescent, Ringo Starr, admirat din primul rând de soția sa, actrița Barbara Bach; el a cântat melodiile "Matchbox", "Boys" și "Yellow Submarine", după care i-a făcut loc, pentru un recital consistent (se știe că el este foarte activ în plan concertistic) lui Paul McCartney. Acesta a electrizat sala, publicul reluând în cor fiecare cuvânt din "Birthday", "Get Back", "I Saw Her Standing There", "Magical Mystery Tour" (ultima piesă neinclusă însă în film). Evident, apoteoza a fost atinsă cu cei doi umăr lângă umăr, ca în vremurile bune, chiar fără John Lennon și George Harrison alături, dar privindu-i afectuos din Ceruri, și interpretând "With A Little Help From My Friends", "Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band" (îmi aduc aminte că m-am dus împreună cu fratele meu tocmai în Polonia în 1968 pentru a vedea filmul!) și "Hey Jude" alături de toată trupa "all-star" participantă la spectacol. Ce

magie, ce încântare, ce muzică adevărată! În orchestră l-am zărit pe chitaristul Peter Frampton, la rândul-i vedetă cândva, iar în primul rând pe Tom Hanks, Olivia Harrison, Sean Lennon și, oroare, pe Yoko Ono, agitându-se în toate felurile, dizgrațios, pentru a atrage atenția, dar nimeni nu poate uita influența nefastă pe care a avut-o asupra lui John Lennon "văduva neagră" care a distrus de fapt Beatles! Momentele din spectacol au fost prezentate de LL Cool J, Johnny Depp, Eris Idle, Kate Beckinsale, Anna Kendrick, Jeff Bridges, Sean Penn.

Pentru a-și mai spăla din numeroasele păcate, am sugera TVR să reia de câteva ori acest document unic, despre "noaptea care a schimbat America", dar mai ales care a schimbat ireversibil muzica pop sau, cum i se spunea cândva, "beat". Fiindcă după Elvis Presley, Beatles a fost al doilea fenomen care a zguduit piața muzicală mondială: cei patru fabuloși din Liverpool, cum li se spune, aureușit acest lucru nu numai prin muzică, dar și prin versurile curajoase, ancorate în realitatea imediată, moderne, avangardiste, suprarealiste.

Rod Stewart - 70

Florin-Silviu URSULESCU

Încet, încet, starurile anilor '60 -'70 ne părăsesc sau se apropie de vârste respectabile. Este și cazul lui Roderick David "Rod", al cincilea copil a familiei Stewart, născut la Londra la 10 ianuarie 1945. Are 62 singles de top în Anglia ("Sailing", "Passion", "Forever Young", "Baby Jane", "Maggie May" și atâtea altele) și 6 albume consecutiv pe locul 1, având peste o sută de milioane de discuri vândute.

A cântat pe străzi la muzicuță în Paris și Barcelona, a făcut parte din formațiile Jeff Beck și Faces (printre altele), a imprimat discuri cu o originală fuziune rock, folk, soul, blues, dominate de vocea sa inconfundabil - răgușită. Revista Billboard îl clasează pe locul 17 în "Hot 100 Top All-Time

Artists" iar revista Rolling Stone pe locul 59 în "100 Greatest Singers of all Time".

A cântat în fața a 4,2 milioane de spectatori pe plaja Copacabana din Rio (record Guinness Book), a cântat doi ani la Caesar's Palace în Las Vegas, apoi s-a concentrat pe lansarea albumelor The Great American Songbook, cu cântece celebre din anii '30 - '40. A editat și un disc de Crăciun, „Merry Christmas, Baby”, iar în 2013 s-a întors la rock cu albumul „Time”. A cântat și în România după 1990.

În 2001 a anunțat că o operație l-a scăpat de cancerul la tiroidă cu care fusese diagnosticat. Este suporter Glasgow Celtic (tatăl său fiind scoțian) și pasionat colecționar de machete de trenulețe. A primit Brit Award în 1993 și distincția CBE (Commander of the Order of the British Empire) în the 2007 la Buckingham Palace, pentru Merite muzicale remarcabile.

Stabilit la Los Angeles din pricina impozitelor, are o avere de 164 de milioane de lire sterline, care va merge la cei 8 copii de la 5 femei. Ar dori să i se scrie pe mormânt "Sunt celebru, scoateți-mă de aici".

Bucuria cântecului

Gentiana OPREA

Adeseori auzim diverși organizatori de spectacole sau impresari cum că “nu mai merge nimic, lumea nu mai vine la concerte, e criză” și multe altele asemenea. Ceva adevăr există, în sensul că “manelizarea” pronunțată a emisiunilor de divertisment de la posturile TV comerciale și inexistența unor programe muzicale de calitate (de fapt, nu există de nici un fel!) la TVR au deformat gustul publicului, derutat evident, nemaștiind ce e bun și ce nu. Apoi, dacă vede pe micul ecran aceleași și aceleași figuri, iar

Gabriel Dorobanțu

artiștii de vază n-au loc pe niciunde, spectatorul de rând, neavizat, va alege afișele colorate strident și nu concertele de ținută. Dar cine să le gândească pe acestea din urmă? Din fericire, mai există promotori inteligenți, cu gust ales, care știu să alcătuiască distribuții echilibrate, de succes pentru toate gusturile. În această categorie intră, la loc de cinste, cunoscutul promotor Dorin Irimia, care ne-a oferit de curând un regal de bun gust, fără a neglija atractivitatea. Grupul Breeze, condus de Florin Sâia, fondator al formației Mandinga, și alcătuit din studenți sau absolvenți ai UNMB, a deschis “balul” cu un repertoriu rafinat, de sorginte latino-americană (rumba, bossanova), având în Ioana Sâia o solistă vocală cuceritoare. Cei care n-o cunosc cu adevărat pe Miki (Mihaela Marinache, ex-Kpital) au fost poate surprinși s-o urmărească într-un program impecabil de evergreens românești și

străine, acompaniată de cunoscutul pianist de jazz Puiu Pascu, neștiind că Miki a fost de două ori finalistă de top la festivalul de la Mamaia. Evident, ea a oferit și un recital pe coordonatele dance cunoscute (dar și cu secvențe etno), alături de dansatoarele sale. Cum evenimentul s-a chemat “Ianina”, cu trimitere la strămoșii eleni ai promotorului, nu putea lipsi reductabilul tălmăcitor al cântecelor grecești de la noi, Ionuț Galani, împreună cu grupul său, Asteria. Un debut la acest nivel a fost cel al fostei eleve a lui Dumitru Lupu, Nelly Cimpoaca, în timp ce vedetele serii

Mihai Mărgineanu

au fost indiscutabil doi artiști ce domină, fiecare, segmentul muzical pe care-l reprezintă. Gabriel Dorobanțu a înfiorat și de această dată publicul, mai

P. Pascu, Miki

ales cel feminin, cu tulburătoarele sale cântece de dragoste, în frunte cu “Gara mică” sau “Să nu vii iar să mă cauți”, în timp ce Mihai Mărgineanu, cu excelența sa formație orchestrală, ne-a purtat pe aripile refrenelor interbelice, cu umor-i cunoscut și talentul actoricesc. Așadar, un spectacol marca “Boerașu”, cum este cunoscut Dorin Irimia în show bizz, o nouă lecție de profesionalism! (Foto: Dan Ivan)

Femina

M. ANTON

ALEXANDRA SHINE. Nume nou în topurile muzicale, Alexandra Shine este una dintre aparițiile cele mai cuceritoare, îmbinând fericit înzestrările vocale cu frumusețea și talentul coregrafic. Pe numele real Alexandra Goremichina, artista originară din Republica Moldova s-a dovedit din copilărie o fire artistică, cântând, dansând și făcând teatru de pantomimă încă de la 7 ani, când debutează scenic. La 16 ani este cooptată în celebrul ansamblu de dans sportiv "Codreanca", în cadrul căruia are ocazia să cucerească numeroase medalii la competiții mondiale și europene. Până într-o zi când este nevoită să renunțe la partenerul de dans, zi totuși fericită, fiindcă primește imediat de la renumitul coregraf Teodor Rădulescu oferta de a face parte din binecunoscutul "Balet Teodor", ansamblu reputat în domeniu. Aici are ocazia să studieze noi stiluri de dans, începe să predea și mai ales să realizeze coregrafii, deoarece maestrul Rădulescu are încredere totală în calitățile ei. A fost o perioadă fericită și fructuoasă, cu numeroase spectacole în fiecare an la cea mai mare sală din Chișinău, Palatul Național, cu participări la toate evenimentele importante și cu apariții în show-uri TV. Dar a venit fatidicul an 2009, când Alexandra suferă un grav accident rutier: imobilizată la pat câteva luni, nu mai poate dansa, evident, dar din fericire era studentă la

Facultatea de canto – muzică ușoară, așa încât în 2010 debutează în ipostaza de solistă vocală. Același Teodor Rădulescu a avut ideea de a alcătui un grup pop feminin, Hot Diamonds, cu mare accent pe show (muzică, voci, mișcare, costume), având-o ca solistă pe Alexandra, debutul având loc în emisiunea "Happy Hour" de la ProTV, moderată de Cătălin Măruță. Chiar dacă întârziat din cauza accidentului amintit, proiectul inaugurării unei școli de dans în București a prins până la urmă contur; așa s-a născut, lângă Piața Obor, "Teodor Dance Studio", despre care vom scrie, după care, neobosită,

A. Shine

Alexandra nu s-a mulțumit cu postura de profesoară de dans și s-a lansat sub titulatura Alexandra Shine, cucerind topurile. S-ar putea, văzând fotografiile, să vă întrebați de unde o cunoașteți: ei bine, și de la concursul Master Chef, unde a ajuns până pe locul 6, fiindcă Alexandra este și o maestră a artei culinare! Foarte talentată și imaginativă, ea colaborează cu un restaurant din București, pentru care realizează cine speciale cu tematici diverse (va dați seamă ce încântare pe clienți când constată cine le-a conceput rafinatele bucate din farfurii!), având în plan și un proiect în domeniul alimentației publice. Dansând, semnând coregrafii și rețete culinare, dar mai ales cântând, Alexandra Shine este o prezență tonică, încântătoare. Urmăriți-o în melodiile sale de succes: "Play the Game", "Just Let

It Go", "Catch You", "Dancing Home", "It's Gonna Be Allright" și vă veți convinge!

SANDRA N. revine cu o piesă în limba română, "Un străin", după succesul înregistrat alături de Adrian Sîină cu piesele "Boracay", "Angel" și "I'm Sorry" - adevărate hituri internaționale, dar și cu "Liar". Printre succesele Sandrei se număra și colaborarea cu Marius Nedelcu, "Te joci cu mintea mea".

NICOLE CHERRY a filmat un nou videoclip, pentru piesa "Fata naivă", în regia lui Iulian Moga.

ANNA LESKO, divă retro într-un videoclip alb-negru, produs în studio-urile Fly Records, pentru single-ul "Foc și scrum".

unde nu a plecat fără un premiu important.

BRIGHI: după ce a impresionat juriul emisiunii concurs "Vocea României", revine în atenția publicului cu noul single "**TE JOCI CU FOCUL**".

ADRIANA RUSU: cunoscută în urma colaborării cu Tataee de la BUG Mafia, alături de care a cântat piesa „Noi doi”, a revenit cu o schimbare de stil și două single-uri noi: "Arde" și "Primul pas", urmate de piesa "Moșule". Videoclipul este regizat de Codrin Roibu, iar piesa este compusă de Vanotek, Sorin Seniuc, Mihaela Șeitan și Anastasia Sandu.

ADDA, artista care a înregistrat succese cu "Îți arăt că pot" și "Sunt bine", continuă cu o readaptare pop a melodiei din folclor "Ană, zorile se varsă", pe versurile interpretului Ioan Bocșa, o coproducție Cat Music-DeMoga Music. "Am ascultat piesa Addei și am acceptat cu plăcere ideea preluării fragmentului din piesa originală", spune Ioan Bocșa.

BiBi: una dintre revelațiile muzicale din România, la doar 12 ani, BiBi (Bianca Lixandru) a

lansat două videoclipuri, "Radio Song" și "All my people". Încă de la 6 ani, BiBi a devenit co-prezentatoare la emisiunea de la TVR2 "H...Ora Prichindeilor" și a continuat să fie prezentă la numeroase festivaluri și concursuri de muzică de

AMI a lansat un videoclip pentru piesa "**Magical**", compusă de Adi Colceru (David DeeJay), iar filmările au durat aproape 24 de ore, în regia lui **Mihai Militaru** (Foto: Alexandru Chițu).

AMI

Bibi

ALEXANDRA STAN: după succesul internațional, în peste 20 de țări, lansează un nou album: „Unlocked” - o colecție de 15 piese inspirate din viața ei, o continuare a albumului de debut, „Saxobeats”, conținând single-urile „Lollipop”, „Mr. Saxobeat”, „Million” și „Lemonade”. Cu piese pop-dance precum „Dance”, „Cherry Pop” și „Give Me Your Everything” albumul lansat în luna august în Japonia se află încă în topuri în Țara Soarelui Răsare. Față de ediția lansată în Japonia, noul album conține 3 piese noi: „Unlocked”, „Trumpet Blows” și „Vanilla Chocolat”, un single pe care Alexandra Stan îl cântă în feat. cu Connect-R. În așteptarea videoclipului oficial, artista a ales să facă un **video-selfie** inedit.

Bucuria Unirii

Cu ocazia Zilei Unirii, soliști ai Operei Comice pentru Copii alături de tinerii muzicieni Matei Bucur Mihăescu (pianist și compozitor) și de Octavian Ioan Pîrlea (violonist) au susținut în Foaierul Alb un spectacol dedicat Unirii Principatelor. A fost un excelent concert - lecție pentru copii, dar și pentru părinți, care a marcat astfel împlinirea a 156 de ani de la Unirea Moldovei cu Țara Românească. Programul concertului extraordinar a inclus lucrări ale unor mari compozitori precum W. A. Mozart (Serenada din opera *"Don Giovanni"*, arii din opera *"Nunta lui Figaro"*), Frederich Chopin (*"Nocturnă"* în do diez minor), Gaetano Donizetti (arie din opera *"Elixirul Dragostei"*), George Grigoriu (arie din opereta *"Valurile Dunării"*), Tiberiu Brediceanu (arie din opereta *"La seceriș"*), Emmerich Kálmán (Csardas din opereta *"Contesa Maritza"*), Giacomo

Meyerbeer (arie din opera *"Dinorah"*), Ion Ivanovici (*"Valurile Dunării"*).

Soliștii Operei Comice pentru Copii care au evoluat în cadrul evenimentului au fost sopranele Ioana Bitere și Raluca Oprea, baritonul Vicențiu Țăranu și tenorul Daniel Filipescu, acompaniați la pian de Mădălina Florescu. Pianista Adela Lörincz

pentru Copii, inaugurat cu această ocazie, tânărul Matei Bucur Mihăescu a interpretat și o compoziție a sa, *"Concertul nr. 1"*. Stagiunea 2015 a Operei Comice pentru Copii a început cu musicalul *"O noapte furtunoasă"* în regia lui Mircea Diaconu. Anul acesta, Opera Comică pentru Copii pregătește trei noi producții: musicalul *"Peter Pan"*, spectacolul

l-a acompaniat pe tânărul și talentatul violonist din Brașov, Octavian Ioan Pîrlea, care a interpretat *"Rondo Capricioso"* de Camille Saint-Saëns. Și, tot la noul pian *"Kawai"* al Operei Comice

de operă *"Flautul fermecat"* și spectacolul de balet *"Fetița cu chibrituri"*.

Text și foto:

Oana GEORGESCU

Formații

Florin-Silviu URSULESCU

Direcția 5. Băieții de la direcția 5 și Lidia Buble ne duc în jurul lumii în videoclipul "Forever Love". Videoclipul este regizat de Dan Petcan, iar piesa este compusă de Marian Ionescu, pe versuri de Raluca Diana David. Cum dragostea este mereu la înălțime, artiștii au urcat deasupra Bucureștiului pentru a filma videoclipul piesei. Single-ul este extras de pe albumul "Rock'n Roll, Baby", pe care Direcția 5 l-a lansat pe 31 octombrie la Sala Palatului, în concert, la care invitat special a fost Lidia Buble.

Albumul "Rock'n Roll, Baby!" este al 24-lea disc lansat de Direcția 5 în cei peste 21 de ani de activitate muzicală. La doar 21 de ani, Lidia Buble a intrat în topuri cu single-ul "Noi simțim la fel", feat-ul cu Adrian Sîna, iar la Romanian Music Awards a primit premiul Best New Act.

Diesel. La scurt timp după părăsirea formației Vița de Vie, pe care a înființat-o în urmă cu 15 ani, Sorin Dănescu pune bazele formației Diesel cu Alex Lambrino – bass, Alex Georgescu – chitară și Geani Matei - tobe și revine pe piața muzicală cu single-ul "Absolvent", produs în studiourile HaHaHa Production. Cântecele "Absolvent" îi este dedicat lui Florian Pittiș: *"In anii '80 eram un oaspete periodic în casa lui și vizionam casete video cu Woodstock. Era o oază de cultură rock în acea vreme"*, a spus

Sorin Dănescu. La scurt timp după debutul oficial, formația a înregistrat mai multe piese pentru primul album, apoi a plecat în primul turneu.

byron. Pentru noul serial produs de HBO Europe în România, *Rămâi cu mine*, formația byron, sub coordonarea producătorului muzical Adam Balazs, a compus peste zece piese originale, menite să însoțească poveștile prezentate de-a lungul celor 13

episoade. Formația *byron*, de rock alternativ, cu componența - Dan Byron (voce, chitară acustică, flaut), 6fingers (clape, chitară acustică, voce), Laszlo Demeter (bass) și Dan Georgescu (tobe) - a compus piese în limba română și tranzițiile muzicale pentru serial. Pentru piesa de generic, *Melancolic*, a fost realizat și un videoclip produs de Freealize (Ileana Cecanu). Înregistrările pieselor s-au desfășurat în studioul Real Sound & Vision, avându-l ca inginer de sunet pe Victor Panfilov.

Proconsul. A lansat un nou single, "Din nou", cântec compus de cei cinci membri ai formației și ale cărei versuri au fost scrise de **Adina Butar** și de **Bodo**, solistul formației. "Vrem să readucem în atenție stilul **Proconsul**, pentru că 'Din nou' este o baladă și noi ne pricepem să compunem balade foarte frumoase", a spus Dragoș Dincă, chitaristul grupului. Proconsul pregătește deja alte două

melodii, interpretate cu alți doi artiști români foarte populari, ce vor fi lansate anul viitor. Formația Proconsul a fost înființată în 1999 și a cunoscut succesul odată cu super hitul "De la ruși vine ploaia". În 15 ani, trupa a lansat numeroase hituri, printre care "Cerule", "Mi-ai luat inima", "Zbor", "Despre tine" sau "Spune-mi despre noi" și 10 albume, inclusiv unul de Best of, cu cele mai îndrăgite piese ale lor.

Taxi. La Sala Palatului, Taxi a aniversat 15 ani, împreună cu 4000 de prieteni. Spectacolul a durat 4 ore, fiind urmat de o sesiune de autografe de o oră. „Taxi – 15 ani” a fost un spectacol conceput de Dan Teodorescu, în stilul binecunoscut: autoironie, umor, muzică, invitați de marcă. Seara a fost deschisă de fanfara Brass Orchestra, urmată de invitații Maia Morgenstern, Emilia Popescu, Dorina Chiriac (împreună cu grupul de copii „Do Re Mi”), Cornelia Tihon, Marius Florea Vizante, Horațiu Mălăele, Victor Rebengiuc și Corul Național de Cameră Madrigal, Vicky Sava, Daria Corbu. Taxi (Mugurel Coman, Cantemir Neacșu, Kerezsi Csongor, Darius Neagu și Dan Teodorescu) a avut un repertoriu de 25 de piese, plus alte 5 la bis.

Kumm. După „Să nu spui nimănui”, o nouă piesă și un nou clip: „One In a Million”, piesa prezentă și pe albumul de studio Kumm - „A Mysterious Place Called Somewhere”. Clipul este regizat de Vlad Gliga, avându-l ca director de imagine pe Marius Iacob. Albumul conține 12 piese și a fost înregistrat în studiourile StartRec.

Cuantune. Grupul revine cu un nou single - Broke - o fuziune de elemente jazz swing și soul.

Cruxfader și Elizabeth sunt cei doi compozitori din spatele Cuantune, avându-i alături în show-urile live pe Andreas Aron (contrabas) și Alexandru Olteanu (pian). Primul album Cuantune - I Jazz Wanna Be With You - a fost lansat exclusiv în mediul online. Descoperindu-și pasiunea comună pentru muzică, în special pentru muzica de jazz, Cruxfader și Elizabeth au pus bazele proiectului Cuantune în primăvara lui 2010.

Pompilia, “cantemirista”

Pe Pompilia Stoian n-am cunoscut-o înainte ca ea să plece din țară; nici măcar nu trecusem pragul unei redacții, nu mai vorbesc de contactul cu lumea muzicii ușoare. Apoi, odată cu primele colaborări la radio, în anii '70, auzeam rostit numele ei printre redactorii de acolo (ce amintiri minunate am cu

Cornel Chiriac, apoi cu Antoaneta Botez, Ovidiu Dumitru, Ștefan Ionescu, Romeo Chelaru, Emil Conta, Silvia Velicu, Adriana Marian, Liviu Tudor Samoilă, Sergiu Deleanu și toată floarea cea apusă a marelui, adevăratului post de radio

public!), dar firește melodiile nu i se difuzau: stabilită fiind în Occident, era interzisă pe post. O mai descopeream pe câte un vinil Electrecord, dar pentru mine era, în acei ani, doar o fostă glorie cu care nu credeam a ajunge a mă întâlni vreodată, mai ales că nu aveam viză pentru Vest.

Iată însă că în urmă cu un deceniu s-a organizat la Sala Palatului marele spectacol “Remember Dan Spătaru”, la care a fost invitată de văduva artistului, venind special pentru asta din Germania. Și cum să nu fie așa? Fusesse foarte bună prietenă cu Dan, debutaseră împreună la Casa studenților din București... Am fost tare fericit s-o prezint în marele concert (neegalat încă, prin amploarea participării și afluența de public) și să stau mai mult de vorbă cu ea la emisiunea de la DDTV moderată de simpaticul Cristi Groza, fratele Loredanei. Au mai trecut anii, am ținut legătura și m-am bucurat când am putut-o recomanda primarului de la Medgidia, Marian Iordache, și directorului Daniel Gheorghe pentru festivalul internațional “Dan Spătaru”, unde a oferit un recital excepțional alături de orchestra Ionel Tudor, dovedind că nu și-a pierdut

nimic din forma de altădată. Vine destul de des la București, unde “trage” la vărul ei Dan, care o însoțește pretutindeni la volanul automobilului său “vintage”. Acum trei ani, Pompilia m-a sunat și m-a invitat s-o însoțesc într-o vizită la marea noastră compozitoare Camelia Dăscălescu, care-i fusese profesoară. Au fost ore fabuloase la această mare doamnă a cântecului, neschimbată parcă, deși avea 90 de ani! Povești, amintiri, lacrimi, emoții, promisiunea de a scrie cândva o carte despre dânsa (mi-o voi respecta vreodată?), ce mai, una din acele întâlniri pe care aș vrea să le am cât mai des, racordate la legenda muzicii ușoare românești.

La plecare, în drumul către casă, Pompilia Stoian mi-a vorbit mândră de fiica sa, comentator de tenis la un mare canal specializat din SUA și, la un moment dat, pe Șos. Ștefan cel Mare, în dreptul spitalului Colentina, îmi spune cu nostalgie: “În spatele acestui bloc, pe str. Educației, am locuit eu, acum casa nu mai este...”. “Păi în acest bloc locuiește azi fratele meu Florin-Silviu, iar la capătul celălalt strada Educației “dă” în strada mea, incredibil!” - îi spun eu, pentru ca în clipa următoare, aflând că a copilărit în aceeași “mahala” cu mine, s-o întreb unde a făcut liceul. Aici s-a declanșat nebunia, aflând că a fost tot la Liceul nr. 11 “Dimitrie Cantemir”, unde am petrecut ani atât de frumoși, ca premiant, olimpic la matematică și căpitan al echipei de baschet (ce dor mi-e de colegii mei!). Chiar dacă ne despărțeau niște ani, am avut mulți dascăli comuni, pe care i-am evocat cu tandrețe cu Pompilia, oprind mașina în colț la Lizeanu: minunatul profesor de sport, antrenorul meu la baschet, Enric Klosowski, apoi Șerbănescu, de fizică (“Fonfi”), Dragomirescu, de română (“Escrocul”, de ce oare fusese poreclit așa? Edita revista liceului, unde am publicat o groază de poezii), Manolescu și poetul Emil Giurgiuca (română), Doroftei (“Sticluță”) și Poenaru (sport), Petricu, Nuțu (științele naturii), Ion Fălculete (muzică), Angheluță (latină), Marinescu (rusă), Iozefina Cernica (profesoara mea de matematică, o femeie excepțională, care m-a inclus în volumul “Profesori și elevi matematicieni ai Liceului “D. Cantemir”), pentru a ajunge, inevitabil, la muzică. Ei bine, amândoi îndrăgisem muzica grație pasionatului dascăl Anton Scornea, o persoană considerată de unii excentrică (ce mă mai chinuia cu participarea la cor!), dar care ulterior a ajuns președintele Sindicatului profesorilor de muzică; atunci trăia încă, peste a murit de curând, la 100 de ani!! Ca la un semnal, eu și Pompilia ne-am împletit glasurile, cântând imnul Liceului “Cantemir”, compus de Scornea pe versurile profesorului de franceză

Beliș: “Cantemir este numele școlii / Ai cărei elevi suntem noi / Sus fruntea că știm să fim solii / Progresului, vremilor noi!”. Trecuseră decenii de la absolvire, dar el tot rezona în inimile și în memoria noastră...

Te salut, cantemiristo!

Frumoasa verișoară

Cât este de greu să porți povara unui nume faimos! Dar Doina Spătaru și-a construit succesul și notorietatea exclusiv prin forțe proprii – din contră, numele Spătaru a dezavantajat-o, de multe ori necunoscătorii recurgând la comparații cu vărul ei Dan, devenit deja un idol al publicului. Interesant este faptul că Dan a reprezentat România la prima ediție a “Cerbului de aur”, în 1968, fără a intra în palmares, pe când Doina a cucerit o mențiune la o ediție ulterioară!

Doina, interpretă frumoasă și delicată, s-a impus prin tălmăcirea emoționantă a unor cântece “de text”, vibrante, copleșitoare, între care compozițiile lui Alexandru Mandy, un poet al cântecului. S-a numărat printre primii câștigători ai concursului “Steaua fără nume” de la TVR, care lansa într-adevăr cântăreți cu personalitate, nu imitatori talentați, precum competițiile de azi. A fost mereu o ființă discretă, care s-a ținut departe de “lumea dezlănțuită”, dar, paradoxal, cele două uriașe drame din viața sa au spulberat această viață tihnită, retrasă, două tragedii petrecute în condiții similare. Este vorba de moartea soțului, actorul Boris Olinescu,

care locuia în blocul unde mergeam adesea la prietenul și colegul meu de la Radio, Emil Conta (nepotul marelui dirijor Iosif Conta), în prezent un apreciat regizor muzical în Germania.

Fiind înainte de 1989, mass-media n-au răscolit durerea din inima Doinei, în schimb la moartea delicatei Mălina Olinescu, fiica sa, a fost asediată, încolțită, neavând timp nici să-și șteargă lacrimile... O cunoscusem bine pe Mălina, am prezentat câteva evenimente unde ea a evoluat alături de orchestra lui Călin Geambașu, așa încât am răspuns cu drag invitației acestuia, atunci când a organizat un spectacol omagial la Teatrul de revistă “C.

Tănase” (unde Mălina jucase în musical-ul lui Marius Țeicu și Octavian Sava, “Nota zero la purtare”, alături de Adrian Enache și Aurelian Temișan). Au venit atunci mulți dintre foștii săi colegi de la “Școala vedetelor”, în frunte cu regretatul creator al acestui fenomen, Titus Munteanu, iar Doina a cântat, cu glas tremurat, una din melodiile preferate ale Mălinei, din banda sonoră a unei telenovele...

Numai o femeie puternică putea rezista unor asemenea lovituri ale sorții, iar Doina Spătaru s-a dovedit a fi un asemenea om, revenind cu durere în suflet, dar cu zâmbetul pe buze, pe scenă. De 30 de ani este vedeta excepționalei orchestre conduse de Petre Geambașu, cu care a

colindat lumea și alături de care a strălucit și în cadrul concertului de la Sala Palatului prin care artistul și-a sărbătorit cei 70 de ani, pe care nu-i arată nicidecum. De altfel, Doina Spătaru a fost colegă cu Petre Geambașu la fostul teatru “Ion Vasilescu”, unde mai cântau Dorina Drăghici, Cornel Constantiniu, Lucky Marinescu, Dorin Anastasiu, Ion Ulmeanu, Rodica Paliu.

Despre toate astea am avut ocazia să povestim pe larg acum câțiva ani, în drum către Festivalul internațional “Dan Spătaru” de la Medgidia, unde eram invitați de primarul Marian Iordache și de directorul de festival Daniel Gheorghe. În mașină eram eu, Sida Spătaru, văduva lui Dan, și Doina, care urma să susțină un recital. Îmi pare rău acum că n-am înregistrat cele povestite pe parcursul celor câteva ore, putea ieși o adevărată carte! Dar o altă carte ne aștepta la Medgidia, fiind vorba de “Dan Spătaru, regele aplauzelor”, apărută (din păcate cu foarte multe greșeli) la Editura Militară (vorba ceea, “Trecea fanfara militară!”), la lansare fiind și sora artistului, Anca Nicola, căreia toată lumea îi spune “Puica” (respectată profesoară de română în oraș), și vărul său Doru (câte achiziții “interzise” am făcut eu de la magazinul “Bucur Obor”, înainte de 1989, pe când el era șef acolo!)... Luați această carte și veți fi impresionați de admirația sinceră, de respectul copleșitor cu care Doina Spătaru vorbește despre vărul ei mai mare, pe care în copilărie se ducea să-l vadă pe ascuns la spectacole! Acum e rândul nostru s-o aplaudăm în picioare pe ea la Sala Palatului, cântând în duet cu Petre Geambașu “Tu t’en vas”, marele șlagăr al lui Alain Barriere...

**Pagini de
Octavian URSULESCU**

Elena Zlatov

Paula DOBOȘ

Premiul revistei "Actualitatea Muzicală" a fost acordat la cea mai recentă ediție, a IX-a, a Festivalului internațional de muzică ușoară "Dan Spătaru" de la Medgidia tinerei de 17 ani Elena Marinela Zlatov, o autentică speranță a cântecului. Este elevă în clasa a X-a la Liceul teoretic "Nicolae Bălcescu" din Medgidia sa natală și se mândrește cu un palmares impresionant: 63 de premii și 146 de diplome! Explicația trebuie căutată atât în înzestrările sale vocale și scenice, cât și în precocitate: a apărut pentru prima dată pe o scenă la 4 ani, iar la 7 cucerea primul său premiu I, la Cumpăna! Dacă tot am amintit de salba de distincții, care nu mai au loc pe pereții camerei sale, iată și câteva din localitățile în care juriile au recompensat-o cu premii la competiții muzicale naționale: Constanța, Bușteni, Costinești, Lumina, Cernavodă, Bacău, Babadag, Hârșova, Focșani, Techirghiol, Galați, Ploiești, Buzău, premiul acordat de revista noastră anul trecut fiind indiscutabil cel mai strălucitor, mai "cu greutate", el fiind dobândit și într-o puternică înfruntare internațională. Inițial, Elena Zlatov a cântat muzică populară, absolvind în 2007 clasa de profil a Școlii de arte din Constanța;

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ
UNIUNEA COMPOZITORILOR ȘI MUCOLOGILOR
DIN ROMÂNIA

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Șef producție: Costin ASLAM

Redactori:

Mihai COSMA

Octavian URSULESCU

Editorialist: Liviu DĂNCEANU

Semnează în acest număr:

Al. I. BĂDULESCU, Dan DEDIU,

Oana GEORGESCU, Florian LUNGU,

Despina PETECEL THEODORU, Mircea ȘTEFĂNESCU,

Florin-Silviu URSULESCU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: București, Calea Victoriei 141, sect.1,
010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67

E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL

TEL: 021-410.64.88

ISSN: 1220-742x

peste 3 ani absolvă și clasa de muzică ușoară, la prof. Theodor Rădulescu, iar în 2012 pe cea de pian, la prof. Alla Bivol. Dar pregătirea sa muzicală a căpătat consistență profesionistă în momentul când a început să lucreze cu reputatul compozitor și formator de talente Cornel Fugaru și apoi cu Mirela Fugaru, stilul său interpretativ devenind din acel moment modern. De altfel, pe lângă concursuri tânăra solistă participă la diverse evenimente artistice, unde evoluează într-o formație muzicală "familială", alături de mama sa Iuliana. Abordează stiluri extrem de diverse, repertoriul său fiind foarte variat: include zeci de hit-uri internaționale, melodii dansante cântate în mai multe limbi, dar mai ales numeroase șlagăre ale muzicii ușoare românești, semnate de Ion Vasilescu, Gelu Solomonescu, Temistocle Popa, Cornel Fugaru, Viorel Gavrilă, Holograf. E vorba de titluri cum ar fi "Țărăncuță, țărăncuță", "Dă, Doamne, cântec!", "Cât de departe", "Fără tine", "Vin' la noi la Medgidia", "O sută de stele", "Să cântăm chitara mea", "Măicuța mea", "Trecea fanfare militara", "În rândul patru", care capătă o nouă tinerețe și contaminantă actualitate în interpretarea acestei tinere de 17 ani!